

UNIVERZITET SINGIDUNUM

BEOGRAD

MASTER AKADEMSKE STUDIJE

STUDIJSKI PROGRAM: POSLOVNA EKONOMIJA

MASTER RAD

OSIGURANJE U NR KINI

Mentor:

Prof. dr Ljiljana Jeremić

Student:

Bojana Stokić

Broj indeksa: 400884/2011

Beograd, 2012

1. UVOD	4
1.1. Predmet istraživanja.....	4
1.2. Značaj i aktuelnost istraživanja	4
1.3. Ciljevi istraživanja.....	4
1.4. Hipoteze istraživanja	4
1.5. Metode istraživanja.....	5
2. OSIGURANJE.....	5
2.1. Istorijski razvoj.....	5
3. RAZVOJ I VRSTE OSIGURANJA U NR KINI	6
3.1. Razvoj osiguranja u NR Kini	6
3.2. Osnovni akti koji uređuju osiguranje u Kini	8
3.3. Vrste osiguranja.....	11
3.4. Osnivanje i razvoj osiguravajućih društava	12
3.5. Pravila o fondovima stranih osiguravajućih društava i njihovih predstavništva.....	13
3.6. Uticaj pristupanja Svetskoj trgovinskoj organizaciji na kinesko tržište osiguranja.....	13
3.7. Standardi finansijskog izveštavanja u NR Kini.....	16
3.8. Računovodstvena regulativa u ugovorima o osiguranju NR Kine	17
4. KINESKA EKONOMIJA	19
4.1. Razvoj	19
4.2. Kineska globalna ekonomija	20
5. TRŽIŠTE OSIGURANJA U KINI	21
5.1. Kineska osiguravajuća asocijacija- Insurance Association of China (IAC).....	26
5.2. Osiguravajući institut Kine- The Insurance Institute of China (IIC)	26
6. NAJVEĆA OSIGURAVAJUĆA DRUŠTVA	26
6.1. China Life Insurance (Group) Company	26
6.2. China Taiping Insurance Holdings Company Limited.....	35
6.3. China Pacific Insurance Group (CPIC Group).....	36
6.4. China Ping An Insurance Group	38
6.5. People Insurance Company of China Group (PICC).....	40
7. PLAN RAZVOJA TRŽIŠTA OSIGURANJA	40
7.1. Petogodišnji plan razvoja za period 2011.-2015. godina.....	41
7.2. Mere o kapitalu društava za osiguranje - Nove mere	42
8. POSLOVANJE INDUSTRIJE OSIGURANJA NR KINE.....	45
8.1. Tabela poslovanja industrije osiguranja za 2011.godinu.....	45
8.2. Tabela prihoda od premija osiguranja imovine za 2011.godinu	47

8.3.	Tabela premija prihoda od životnog osiguranja za 2011.godinu	51
9.	DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE.....	54
9.1.	China Reinsurance Group Corporation (China Re Group).....	54
9.2.	Taiping Reinsurance Company Limited	65
9.3.	Scor - Beijing Representative Office.....	70
9.4.	Lloyd's	70
9.5.	Munich Reinsurance Company (Munich Re)	71
9.6.	Swiss Re.....	71
9.7.	New York Life International CO.....	72
9.8.	Hannover Re.....	72
9.9.	Gen Re	72
10.	ZAKLJUČAK.....	73
11.	LITERATURA	74
12.	ZAKONSKI PROPISI.....	75
13.	ELEKTRONSKI IZVORI.....	76

1. UVOD

1.1. Predmet istraživanja

Tema rada obuhvata, s jedne strane, pojavu i istorijski razvoj osiguranja u NR Kini u periodu od pojave najranijeg oblika osiguranja do savremenih osiguravajućih društava, prikaz osnovnih zakonskih akata koji regulišu ovu oblast, kao i prikaz delovanja i razvoja najvećih kineskih osiguravajućih društava, ali i stranih reosiguravajućih društava, koji posluju na kineskom tržištu. Sa druge strane, tema rada prikazuje i na koji način je istorijski, kulturni, društveni i ekonomski razvoj kineskog društva i njegov političko pravni sistem uticao na razvoj delatnosti osiguranja na kineskom tržištu, sa posebnim osvrtom na poslovanje i napredak osiguravajućih društava na istom tržištu poslednjih dvadesetak godina.

1.2. Značaj i aktuelnost istraživanja

S obzirom na činjenicu da, koliko god da se NR Kina poslednje dve decenije „otvorila“ ka svetu i da krupnim koracima grabi ka vrhu ekonomske i političke moći, ipak kod nas je još uvek u mnogim segmentima nedovoljno istražena. Ovim radom prikazaćemo razvoj i delovanje osiguravajućih društava na kineskom tržištu, i to od pojave najranijih oblika osiguranja do pojave i delovanja savremenih i modernih kineskih i stranih osiguravajućih kompanija i korporacija, ali i način na koji su specifičnost kineskog pravno političkog sistema i njegov istorijski razvoj uticali na razvoj i delovanje domaćih i stranih osiguravajućih kompanija na njihovom tržištu.

1.3. Ciljevi istraživanja

Naučni cilj ovog rada jeste opis pojave i razvoja osiguranja u NR Kini i prikaz stanja društava za osiguranje i reosiguranje na tržištu osiguranja NR Kine na osnovu ekonomskih pokazatelja.

Društveni cilj ovog rada jeste prikaz uticaja razvoja društva i ekonomije na razvoj delatnosti osiguranja na kineskom tržištu, kao i prikaz različitih iskustava koje je kinesko društvo prikupljalo kroz svoju bogatu istoriju, posebno ona koja se odnose na njegov razvoj iz jedne hermetički zatvorene države komunističkog režima do države koja proživljava svoj ekonomski, privredni i politički bum, krupnim koracima ide ka samom vrhu svetske ekonomske moći i iz kojih iskustava naše društvo može mnogo da nauči i da neka od njih primeni u procesu razvoja i unapređenja ekonomije i privrede u našem procesu tranzicije.

1.4. Hipoteze istraživanja

Generalna hipoteza istraživanja jeste: *Sistem osiguranja u NR Kini je determinisan njenim pravno političkim sistemom, a razvoj i delovanje društava za osiguranje na tržištu osiguranja NR Kine je determinisan razvojem istog.*

Generalna hipoteza se operacionalizuje preko sledećih pojedinačnih hipoteza:

- Društveni i kulturni razvoj utiče na razvoj delatnosti osiguranja u NR Kini i poslovanje osiguravajućih društava na tržištu osiguranja Kine;
- Političke promene kineske države utiču na pojavu stranih osiguravajućih i reosiguravajućih kompanija na kineskom tržištu osiguranja, ali i na donošenje novih zakonskih akata koji ovu oblast regulišu, kao i na usavršavanje postojećih;
- Političke promene kineske države utiču na delovanje i poslovanje, kako domaćih, tako i stranih osiguravajućih i reosiguravajućih kompanija na kineskom tržištu osiguranja;
- Ekonomski razvoj i pristupanje međunarodnim ekonomskim organizacijama određuju način i stepen učestvovanja stranih osiguravajućih kompanija na kineskom tržištu osiguranja;
- Ekonomski razvoj i pristupanje međunarodnim ekonomskim organizacijama određuju način i razvoj poslovanja domaćih i stranih osiguravajućih kompanija na kineskom tržištu osiguranja.

1.5. Metode istraživanja

S obzirom na predmet istraživanja, ciljeve i hipoteze, a u cilju zadovoljavanja metodoloških zahteva, kao što su objektivnost, pouzdanost, opštost i sistematičnost, korist ćemo različite metode istraživanja:

Osnovne sintetičke i analitičke metode - analizu, sintezu, dedukciju, indukciju, konkretizaciju, apstrakciju, specijalizaciju, generalizaciju, komparaciju;

Opšte naučne metode - statističku, hipotetičko-deduktivnu, istorijsko-komparativno;

Prikupljanje podataka - analiza dokumenata.

2. OSIGURANJE

2.1. Istorijski razvoj

Osiguranje je definisano kao privredna, uslužna delatnost, koja štiti čoveka i njegovu imovinu od posledica dešavanja brojnih opasnosti¹. Razvoj osiguranja kroz istoriju se odnosi na razvoj modernog poslovanja u osiguranju od rizika, počev od osiguranja trgovačkih brodova, zatim robe uopšte, preko osiguranja imovine od različitih nepogoda, auto osiguranja do osiguranja života. Sprovedenjem osiguranja doprinosimo eliminisanju rizika od brojnih opasnosti i

¹ Prof.dr P. Šulejić, *Osnovi osiguranja*, „Univerzitet Singidunum“, Beograd, 2009., str.3

raspoređujemo mogući rizik sa individualnog i pojedinačnog na širu zajednicu i obezbeđujemo važan izvor dugoročnih finansija kako za javni, tako i za privatni sektor.

Možemo reći da se osiguranje u nekom smislu pojavilo istovremeno sa pojavom ljudskog društva. S obzirom na to da poznajemo dve vrste ljudskog društva: nenovčano (robno) i novčano društvo, tako možemo razlikovati i dva načina osiguranja, prvobitno, primitivno, koje se zapravo zasnivalo na međusobnoj pomoći između članova zajednice, koje u nekom modernijem obliku i danas postoji i osiguranje u modernom značenju, kao veoma značajan segment ekonomije jedne države.

Najranije metode prenošenja rizika primenjivane su još u starom veku, i to u 2. i 3. veku pre n.e., u Kini i Vavilonu, potom i na Rodosu i staroj Grčkoj i odnosile su se pre svega na osiguranje tovara trgovačkih brodova, a stari Grci i Rimljani su postavili praosnove modernom zdravstvenom i životnom osiguranju. Pre nego što je osiguranje u savremenom smislu nastalo u 17. veku u Engleskoj su postojala „prijateljska udruženja“, kojima su ljudi donirali novac, a koji je kasnije u slučaju nužde mogao biti korišćen.

Kroz srednji vek delatnost osiguranja se razvija. U 14. veku srećemo prvi ugovor osiguranja, što dozvoljava osiguranju da se nadalje razvija odvojeno od investiranja, a ovo odvajanje se pokazalo korisnim pre svega u pomorskom osiguranju. U post renesansnoj Evropi delatnost osiguranja postaje razvijenija, a krajem 17. veka London postaje centar pomorskog osiguranja. Osiguranje u današnjem smislu može se dovesti u vezu sa velikim požarom u Londonu, 1666. godine, u 19. veku postaje dostupno osiguranje od nezgode, a u 20. veku se pojavljuju razne vrste osiguranja kroz socijalni program, najpre u Nemačkoj i Engleskoj, dok se zdravstveno osiguranje u Americi pojavljuje već u 18. veku.

3. RAZVOJ I VRSTE OSIGURANJA U NR KINI

3.1. Razvoj osiguranja u NR Kini ²

Kao što smo već pomenuli, najraniji oblici osiguranja javljaju se u NR Kini još u 2. i 3. veku pre nove ere i odnosili su se, pre svega, na osiguranje tovara trgovačkih brodova. Nadalje, kao i u svim društvima delatnost osiguranja se i u Kini razvijala u skladu sa razvojem društva i ekonomije zemlje.

Pojava osiguranja u modernom značenju vezuje se za 19. vek. Međutim, delatnost osiguranja u Kini u periodu od 1959. godine u ukupnom trajanju od oko 20 godina bila je u stagnaciji, što se može dovesti u vezi sa društvenim i političkim dešavanjima u tom periodu, pre svega sa periodom trajanja Kulturne revolucije (1966.-1976.god.), kada je predsednik Mao smatrao da buržoaski elementi prodiru u komunističku partiju NR Kine, da pokušavaju da povrate kapitalistički režim i kada se izbegavalo sve što je imalo prizvuk „Zapada“.

² Izvor: <http://www.dahwa.com.cn>

Današnje osiguranje u Kini je tek 80-tih godina prošlog veka započelo svoju obnovu i dalji razvoj. Godine 1984. Državni savet je razdvojio Narodno osiguranje Kine (PICC), čiji je vlasnik bila država i Narodnu banku Kine (PBOC) i ponudio standardne proizvode osiguranja, kao što su životno osiguranje, osiguranje imovine i reosiguranje. U periodu između 1984. i 1998. godine osnovano je više od deset kineskih osiguravajućih društava, kako bi se stvorilo konkurentnije domaće tržište u oblasti osiguranja.

Državni savet je 18.11.1998. godine osnovao Komisiju za upravljanje osiguranjem Kine (CIRC), kako bi ista sprovodila administraciju, nadzor i pravila kineskog tržišta osiguranja i kako bi omogućila da se delatnost osiguranja odvija stabilno i u skladu sa zakonom. Tokom 2003. godine Državni savet je unapredio ovu komisiju od polu-ministarske u ministarsku instituciju, pod direktnim nadzorom Državnog saveta i proširio je u smislu zaposlenih, unutrašnjeg uređenja i lokalnih kancelarija.

Nakon osnivanja ove komisije, broj njenih lokalnih kancelarija se povećao, tako da je u svakoj provinciji postojala po jedna (osim na Tajvanu), kao i u svakoj autonomnoj pokrajini (osim Tibeta), a osnovane su i četiri nove kancelarije u Dalian-u, Qingdao-u, Ningbo-u i Xiamen-u, a sve one su pod direktnim upravljanjem centrale Komisije za upravljanje osiguranjem Kine.

Osnovni zadaci Komisije za upravljanje osiguranjem Kine je stvaranje politike, strategije i planova, koji se odnose na razvoj tržišta osiguranja, kao i zakona koji se odnose na upravljanje i nadzor osiguranja. Nadalje, ona vrši proveru i odobrava osnivanje osiguravajućih društava i njihovih filijala, upravljačkog kadra društva, kao i osnivanje predstavništva stranih

osiguravajućih društava, brokerskih agencija, odlučuje o preuzimanju osiguravajućih društava i učestvuje u njihovoj likvidacionoj proceduri, postavlja standarde za bavljenje osiguranjem u bilo kom obliku, kontroliše solventnost osiguravajućih društava, ali i vrši nadzor i kontrolu čitavog tržišta osiguranja i sprovodi istragu u slučaju bilo kakvih nepravilnosti.

U skladu sa obavezom razdvajanja poslova životnog osiguranja i osiguranja imovine, Narodno osiguranje Kine (PICC) je 1998. godine podeljeno na tri nezavisna osiguravajuća društva: Kinesko životno osiguranje, Kinesko osiguranje imovine i Kinesko reosiguravajuće društvo. Devedesetih godina 20. veka, kineska vlada je dozvolila osnivanje domaćih nedržavnih osiguravajućih društava, a prva strana osiguravajuća društva su došla na kinesko tržište 1992. godine i to su bili Američka međunarodna grupa (American international group-AIG), Tokio pomorstvo (Tokyo Marine) i Švajcarsko osiguranje Vintertur (Winterthur Swiss Insurance). Pristup stranih osiguravajućih društava bio je ograničen kako na geografsko tržište, tako i na obim posla, a sve kako bi se zaštitila domaća osiguravajuća društva. Međutim, nakon pristupanja NR Kine Međunarodnoj trgovinskoj organizaciji (WTO) decembra 2001. godine ukinuta su gotovo sva ograničenja koja su se odnosila na mogućnosti poslovanja stranih osiguravajućih društava na kineskom tržištu.

Iako istorija savremenog osiguranja u Kini traje tek 20-tak godina, razvoj osiguranja u Kini je neverovatan, kao i rast i razvoj njihove ekonomije, a brzina razvoja se može videti na osnovu rasta nacionalnog dohotka premije i rasta stope za period od 1999. do 2004. godine, gde se na osnovu statističkih podataka vidi da je krajem 2004. godine prihod od totalne premije dostigao 431,81 milijarde RMB (52,03 milijarde \$), što je za 11,28% više u odnosu na 2003. godinu.

Tabela br. 1: Nacionalni dohodak premije i stopa rasta

Godina	Premija životnog osiguranja (u milijardama RMB ³)	Premija osiguranja imovine (u milijardama RMB)	Ukupna premija (u milijardama RMB)	Stopa rasta ukupne premije (%)
1999	87.21	52.11	139.32	
2000	59.84	99.75	159.59	14.55
2001	68.54	142.40	210.35	31.81
2002	77.83	227.48	305.31	45.14
2003	86.94	301.10	388.04	27.10
2004	108.99	322.82	431.81	11.28

Izvor: China Insurance Regulatory Commission (CIRC) website

Drugi dokaz je povećanje broja osiguravajućih društava, gde je od nekoliko domaćih društava od sredine 80tih godina broj osiguravajućih društava, kako domaćih, tako i akcionarskih i stranih, znatno porastao do kraja 2003. godine, kinesko tržište nudi ogroman potencijal za razvoj, jer kineska privreda i ekonomija krupnim koracima idu ka svetskom vrhu.

Brz razvoj delatnosti osiguranja zahtevao je i preko potrebni zakonski okvir, tako da je 1995. godine donet Zakon o osiguranju NR Kine, obrazujući osnove kineskog zakonskog sistema u osiguranju, koji se dalje razvijao sa pravilima i odredbama, koje je donosila Komisija za upravljanje osiguranjem Kine (CIRC).

3.2. Osnovni akti koji uređuju osiguranje u Kini⁴

Kako je osiguranje jedna složena delatnost, koja obuhvata najrazličitije segmente društva, neophodni su brojni zakonski akti i podakti kako bi poslovi osiguranja bili sklapani u skladu sa zakonom države, pravima i običajima društva i na zadovoljstvo zainteresovanih strana. Akti koji uređuju osiguranje u NR Kini su:

³ RMB- novčana jedinica, koja se koristi NR Kini, ne uključujući Hong Kong i Makao. Kontrolise je Narodna banka NR Kine i osnovna jedinica je juen (yuan- ¥).

⁴ Izvor: <http://www.dahwa.com.cn>

- *Zakon o osiguranju NR Kine⁵, koji je osnova zakonskog sistema o osiguranju i obuhvata ugovor, osiguravača i osiguranika;*
- *Pravilnik o upravljanju stranim osiguravajućim društvima u NR Kini;*
- *Ministarska pravila, izdata od strane Komisije za upravljanje osiguranjem u Kini (CIRC), koja obuhvataju važna pitanja u vezi sa administracijom osiguravajućih društava, brokera, agencija, kao i administrativna pravila svakodnevnog poslovanja osiguravajućih društava.*

Prvi Zakon o osiguranju NR Kine donet je 1995. godine, njegova dopuna je izvršena 2002. godine i ista se primenjuje od 01.01.2003. godine. Zakon o osiguranju ima ukupno osam poglavlja, i to: Opšte odredbe, Ugovor o osiguranju, Operativna pravila osiguranja, Nadzor i administracija poslova osiguranja, Agenti i brokери osiguranja, Zakonska odgovornost i Razne provizije.

Postoje dva osnovna principa na koja treba obratiti pažnju u Zakonu o osiguranju, a to su:

1. Samo lokalno registrovana osiguravajuća društva, koja su osnovana u skladu sa Zakonom o osiguranju mogu obavljati poslove osiguranja. Nijedna druga ustanova ili pojedinac ne smeju da pružaju usluge osiguranja;
2. Organizacije unutar teritorije NR Kine moraju koristiti usluge osiguranja osiguravajućih društava sa teritorije NR Kine.

Na osnovu Zakona o osiguranju Osiguravač može biti akcionarsko društvo ili društvo osnovano u potpunosti od strane države. Osnivanje osiguravajućeg društva mora biti odobreno od strane Komisije za upravljanje osiguranjem u Kini (CIRC) i da sledi sledeća uputstva:

- *Statut mora biti u skladu sa Zakonom o osiguranju i pravilnikom društva*
- *Minimum osnivačkog kapitala je 200 miliona RMB⁶*
- *Zaposleni u višem menadžmentu društva moraju imati profesionalno znanje i radno iskustvo*
- *Mora imati čvrstu strukturu i sistem upravljanja*
- *Kancelarije i drugo potrebno za rad društva*

⁵ Zakon o osiguranju NR Kine (usvojen na 14. zasedanju Komiteta 8. Narodnog kongresa 30.06.1995. godine i od strane predsednika NR Kine 30.06.1995. godine)

⁶ RMB- novčana jedinica, koja se koristi NR Kini, ne uključujući Hong Kong i Makao. Kontrolirše je Narodna banka NR Kine i osnovna jedinica je juen (yuan- ¥)

Na osnovu Zakona o osiguranju, kada Komisija za upravljanje osiguranjem u Kini (CIRC) odobrava osnivanje jednog osiguravajućeg društva, uzima se u obzir potreba razvoja poslova osiguranja, ali i pravedna konkurencija.

Osiguranik može biti bilo ko ko na osnovu ugovora o osiguranju plati premiju.

Na osnovu Zakona o osiguranju ugovor o osiguranju mora da sadrži sledeće klauzule:

- *Naziv i adresu osiguravača*
- *Ime i registrovanu adresu osiguarnika i osiguranog, kao i ime i adresu korisnika životnog osiguranja*
- *Predmet osiguranja*
- *Osiguravajuća obaveza i izuzeci od obaveze*
- *Vremensko trajanje osiguranja i početak osiguravajuće obaveze*
- *Vrednost osiguranja*
- *Osigurana suma*
- *Premija i način isplate*
- *Način plaćanja odštete*
- *Obaveze za slučaj kršenja ugovora i rešavanje sporova*
- *Pun datum potpisivanja ugovora*

Ugovor o osiguranju, kao ugovor treba da je u skladu sa osnovnim principima Zakona o obligacionim odnosima. Osiguranik mora da ima osigurani interes u predmetu osiguranja, koji se odnosi na interes osiguranika u skladu sa zakonom, a u suprotnom ugovor o osiguranju je nevažeći.

Nadalje, postoje pravila koja se odnose na poslovanje osiguravajućih društava i na zaštitu potrošača, kao što su:

- *osiguravajuće društvo mora da deponuje 20% svog osnivačkog kapitala u namensku banku i taj depozit se može koristiti samo u slučaju likvidacije;*
- *osiguravajuće društvo mora da deponuje rezervni fond i rezervni fond za slučaj poznatih gubitaka;*
- *mora da deponuje fond za zaštitu osiguranja;*
- *mora da obezbedi minimum platežne sposobnosti;*

- *godišnja premija od osiguranja imovine zadržana od strane osiguravajućeg društva ne sme četiri puta da premašuje ukupan iznos kapitala i akcionarskog fonda;*
- *maksimalni rizik osiguranog, koji društvo može preuzeti ne sme da prelazi 10% iznosa osnivačkog kapitala i akcionarskog fonda, a deo koji premašuje taj iznos mora da bude reosiguran;*
- *Osiguravajuće društvo mora obezbediti reosiguranje na osnovu važećih zakonskih regulativa, a kada je reosiguranje neophodno, prednost će imati reosiguravajuća društva registrovana u Kini. Komisija za upravljanje osiguranjem (CIRC) ima pravo da ograniči ili zabrani osiguravajućim društvima reosiguranje izvan Kine;*
- *Funkcionisanje fondova osiguravajućih društava je ograničeno na depozite banke, državne obveznice, finansijske obveznice i druge fondove koje obezbeđuje Državni savet.*
- *Osiguravajućim društvima je zabranjeno da osnivaju bilo kakve sigurnosne institucije ili preduzeća, koja nisu od važnosti za osiguranje od strane sopstvenih fondova.*

3.3. Vrste osiguranja

Na osnovu načela odvojenog poslovanja životnog i imovinskog osiguranja (osiguranja imovine), donetog Zakonom o osiguranju NR Kine, usluge pomenutih osiguranja vrše društva za osiguranje života i društva za osiguranje imovine.

Važnu ulogu u poslovanju osiguravajućih društava u Kini ima i “Pravilnik o upravi osiguravajućih društava (Rules on the Administration of Insurance Companies-RAIC)”⁷, koji predstavlja važno ministarsko pravilo, koje se odnosi na pitanja osiguravajućih preduzeća, obim poslovanja osiguravajućih društava, ugovore o osiguranju i visinu premije, delovanje osiguravajućih fondova, solventnost osiguravajućih društava i reosiguranje. Nadalje, on određuje i obim poslovanja ovih osiguranja, odnosno delokrug delovanja jednog i drugog.

Na osnovu toga delokrug poslovanja imovinskog osiguranja uključuje:

- *osiguranje imovine od oštećenja,*
- *osnovno osiguranje odgovornosti,*
- *zakonsko osiguranje odgovornosti,*
- *osiguranje kredita i garancija,*
- *poljoprivredno osiguranje,*

⁷ Ovaj Pravilnik je stupio na snagu 15.06.2004. godine, izdat je i objavljen od strane Komisije za upravljanje osiguranjem NR Kine

- *ostalo osiguranje imovine,*
- *kratkoročno zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezgode,*
- *reosiguranje gore navedenih poslova osiguranja.*

Delokrug poslovanja životnog osiguranja uključuje:

- *osiguranje od nezgode,*
- *zdravstveno osiguranje,*
- *tradicionalno životno osiguranje,*
- *inovativni proizvodi životnog osiguranja,*
- *tradicionalni penzioni proizvodi,*
- *inovativni penzioni proizvodi,*
- *ostali proizvodi životnog osiguranja,*
- *reosiguranje gore navedenih poslova osiguranja.*

Osim velikih osiguranja trgovinskih i industrijskih rizika, filijale osiguravajućih društava obavljaju svoje poslovanje u geografskom prostoru za koji imaju licencu. Osiguravajućih društva ne smeju da posluju sa agentima, koji nemaju odobrenje Komisije za upravljanje osiguranjem (CIRC), ne smeju da prihvataju poslove osiguranja brokera koji nisu odobreni od strane iste komisije, niti smeju da isplaćuju proviziju ili slične troškove nelegalnim posrednicima u osiguranju. Klauzule i visina premije osiguranja u ugovorima o osiguranju mora da bude odobrena ili prijavljena istoj Komisiji.

3.4. Osnivanje i razvoj osiguravajućih društava

Kroz svoju reformu, Kina je počela da postepeno smanjuje direktnu socijalnu zaštitu i osiguranje je postalo neophodno mnogim građanima, koji su ostali bez vladine socijalne zaštite. Nakon što je 1984. godine Narodno osiguravajuće društvo Kine (PICC) reorganizovano i postalo nezavisno osiguravajuće društvo, isto društvo je do 1988. godine imalo monopol na tržištu osiguranja, kada je osnovano osiguravajuće društvo Shenzhen Ping, a zatim 1991. godine i China Pacific Insurance u Šangaju i zapravo od tada konkurentsko tržište osiguranja počinje da dobija formu. Prvo inostrano osiguravajuće društvo se pojavilo 1992. godine u Šangaju, a neposredno zatim se po prvi put pojavljuju individualni agenti najpre na kineskom tržištu životnog osiguranja, a zatim i u imovinskom osiguranju i osiguranju od povreda. Od tada broj individualnih agenata se drastično povećavao.

Kao što smo već napomenuli, 1995. godine je donet Zakon o osiguranju, koji uređuje ovu oblast i kojim se određena pravila i propisi za bavljanje osiguranjem, a amandmanom ovog

zakona 2002. godine izvršene su određene izmene, od kojih je najvažnija ta da od tada jedno društvo može obavljati istovremeno i životno osiguranje, osiguranje imovine i osiguranje od povrede.

Na osnovu toga je Narodno osiguravajuće društvo Kine (PICC) izvršilo izmenu svog poslovanja tako što je najpre podelilo svoje polje delovanja, a zatim je u oktobru 1999. godine i podeljeno na tri različita društva: Kinesko osiguravajuće društvo za životno osiguranje, Narodno osiguravajuće društvo Kine za imovinsko osiguranje i Kinesko društvo za reosiguranje.

3.5. Pravila o fondovima stranih osiguravajućih društava i njihovih predstavništva

Kao deo finansijske reforme i “politike otvaranja”, Kina je od 1992. godine počela da dozvoljava ograničen strani pristup svom sektoru osiguranja. Međutim, kako bi zaštitila slabe lokalne osiguravače, ta “politika otvaranja” je bila praćena mnogim zabranama i ograničenjima, na primer, poslovi osiguranja stranih društava prvobitno su bili ograničeni samo na nekoliko gradova: Šangaj, Guangzhou i Shenzhen. Nadalje, u poslovanju tipovi osiguranja, udeo stranih osiguravajućih društava, kao i proizvodi osiguranja bili su strogo kontrolisani. Na primer, od 1997. godine bilo koje strano osiguravajuće društvo, koje je želelo da prodaje životno osiguranje, moralo je da osnuje zajedničko ulaganje sa kineskim osiguravajućim partnerom, koga je obično dodeljivala kineska vlada, a životno osiguranje se moglo prodavati samo pojedincima, ne grupama, a imovinsko osiguranje se moglo prodavati samo stranim investitorima.

Zbog svega toga, otvaranje tržišta osiguranja je svojevremeno bila velika tema tokom pregovora o pristupanju Kine Svetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO), posebno sa EU, kojom prilikom je Kini dat detaljan plan gotovo pune liberalizacije poslova osiguranja, kojim bi strana osiguravajuća društva bila posmatrana kao domaća. Danas, više od deset godina od kako je Kina pristupila Svetskoj trgovinskoj organizaciji, većina zabrana koje su se odnosile na fondove stranih osiguravajućih društava su ukinute.

3.6. Uticaj pristupanja Svetskoj trgovinskoj organizaciji na kinesko tržište osiguranja

Nakon što je Kina pristupila Svetskoj trgovinskoj organizaciji decembra 2001. godine, kinesko tržište osiguranja se suočilo sa realnim i velikim pritiskom konkurencije, koji je u ogromnoj meri dolazio od same kineske vlade kako bi se otvorila vrata kineskog tržišta osiguranja, a koji se u načelu mogao svrstati u četiri kategorije:

- I. **Oblik osnivanja** - odmah po pristupanju Svetskoj trgovinskoj organizaciji, kineska vlada je dozvolila da inostrana osiguravajuća društva, koja se bave neživotnim osiguranjem mogu da osnivaju filijale ili zajednička društva sa 51% stranog kapitala, da inostrana osiguravajuća društva, koja se bave životnim osiguranjem mogu samostalno da biraju partnere i da učestvuju sa 50% svog

kapitala, kao i da mogu da zajednički učestvuju u posredovanju u osiguranju velikih trgovačkih rizika, reosiguranja, međunarodnog pomorskog osiguranja, avio osiguranja i osiguranja i reosiguranja u transportu sa ne više od 50%;

- dve godine nakon pristupanja dozvoljeno je inostranim neživotnim osiguravačima da osnivaju filijale kao samostalni vlasnici, bez ikakvih ograničenja od strane vlade;
- tri godine nakon pristupanja dozvoljeno je gore navedenim posrednicima u osiguranju udeo od 51%;
- pet godina nakon pristupanja dozvoljeno je potpuno samostalno osnivanje inostranih filijala posrednicima u osiguranju, i to bez ikakvih ograničenja od strane vlade.

II. **Geografska pokrivenost** - odmah po pristupanju Svetskoj trgovinskoj organizaciji za inostrane osiguravače otvorili su se Šangaj, Guangzhou, Dalian, Shenzhen i Foshan;

- dve godine nakon pristupanja otvaraju se i Peking, Tianjin, Chengdu, Chongqing, Fuzhou, Suzhou, Xiamen, Ningbo, Shenyang i Wuhan;
- tri godine nakon pristupanja su otklonjenje sva geografska ograničenja.

III. **Delokrug poslovanja** - odmah po pristupanju Svetskoj trgovinskoj organizaciji inostranim neživotnim osiguravajućim društvima je dozvoljeno da obezbeđuju blok osiguranja i osiguranja visoke skale trgovačkih rizika, koja nemaju geografska ograničenja; dozvoljeno je da obezbeđuju polise blok osiguranja, ne kasnije u odnosu na kineske posrednike i ne sa manje povoljnim uslovima; dozvoljeno je osiguravanje preduzeća u inostranstvu, kao i osiguravanje imovine, osiguravanje od odgovornosti i osiguranje kredita inostranih preduzeća, koja investiraju u Kini; dozvoljeno je da kao filijala, zajedničko ulaganje ili samostalno inostrano predstavništvo vrše reosiguranje životnog i neživotnog osiguranja bez geografskih ili količinskih ograničenja broja izdatih licenci;

- dve godine nakon pristupanja inostranim neživotnim osiguravačima je dozvoljeno da u potpunosti obavljaju neživotno osiguranje i inostranim i domaćim klijentima; dozvoljeno im je da obavljaju individualno, ali ne i grupno osiguranje stranaca i kineskih državljana;
- tri godine nakon pristupanja inostranim osiguravačima je dozvoljeno da obezbeđuju zdravstveno, grupno i penziono osiguranje strancima i Kinezima.

Međutim, inostranim osiguravačima nije dozvoljeno da pružaju usluge obaveznog osiguranja. Osim toga, za period od četiri godine od pristupanja procenat zahtevanog preuzimanja rizika

neživotnih osiguranja, osiguranja ličnih nezgoda i zdravstvenog osiguranja od strane ugovorenog kineskog reosiguravača je smanjen sa početnih 20% na 0%.

IV. **Kriterijum pristupa tržištu** - odmah po pristupanju Svetskoj trgovinskoj organizaciji, licence su izdavane bez obavljanja ekonomskih testova ili kvantitativnih ograničenja licenci, a kvalifikacije za osnivanje inostranih osiguravajućih institucija su:

- Investitor mora da bude inostrano osiguravajuće društvo sa više od 30 godina iskustvom kao član Svetske trgovinske organizacije;
- Mora da ima predstavništvo u Kini najmanje dve uzastopne godine;
- Mora da ima ukupnu aktivu preko 5 milijardi \$ na kraju godine koja prethodi podnošenju zahteva, što se ne odnosi na posrednike u osiguranju;
- Posrednici u osiguranju morali su da imaju aktivu preko 500 miliona \$, s tim što je taj iznos postepeno smanjivan, da bi na kraju iznosio 200 miliona \$.

Međutim, usluge posredovanja u osiguranju su dugo bila rezervisana samo za domaća društva, da bi se i to promenilo, tako što je 2003. godine Komisija za upravljanje osiguranjem izdala svoju prvu licencu za posredovanje u osiguranju inostranoj kompaniji "AON", dajući joj mogućnost da u potpunosti nudi svoje usluge posredovanja širom Kine.

Sa sedištem u Šangaju isto preduzeće je zajedno sa kineskom firmom u vlasništvu države osnovalo "AON-COFCO" preduzeće za posredovanje u osiguranju. Čak i pre ovoga "AON" je odigrao ogromnu ulogu u razvoju osiguranja u Kini, jer je još 1996. godine preuzeo "Bain Hogg" doo u Pekingu, a potom osnovao svoju kancelariju u Nanjing-u i Šangaju. Danas je Kina jedno od tržišta "Aon azijske pacifičke grupe" koje se najbrže razvija i za koje kažu da godišnje raste za oko 40%, ali da iako je kineska ekonomija možda četvrta u svetu, tržište osiguranja mora još da se razvija.

Dana 22.09.2011. godine Komisija za upravljanje osiguranjem (CIRC) izdala je *Mere za nadzor korporacija* koje se bave posredovanjem u osiguranju, skraćeno "*Mere*", koje su istog dana stupile na snagu i koje imaju zadatak da regulišu tržište posredovanja u osiguranju. Istim dokumentom se korporacije definišu kao agent osiguranja, posrednik ili regulator, odobren od strane Komisije za upravljanje osiguranjem, i ima kontrolu i materijalni uticaj nad ostalim kompanijama članovima. Kompanija za posredovanje u osiguranju se sastoji od korporacije i njenih kompanija članova. Naziv korporacije mora da sadrži termin "group" ili "holding", a osnovne delatnosti su ulaganje, upravljanje i usluge podrške. Da bi se kvalifikovala kao korporacija, sledeći kriterijumi moraju biti zadovoljeni:

- registrovani kapital ne sme biti manji od 100 miliona RMB;

- korporacija mora da ima najmanje pet članova, od kojih najmanje dva moraju da budu posrednici u osiguranju;
- najmanje 50% ukupnog prihoda korporacije mora da dolazi od poslova posredovanja.
- Imenovanje predsednika, generalnog direktora, njegovog zamenika i ostalog rukovodstva korporacije mora da bude odobreno od strane Komisije za upravljanje osiguranjem (CIRC).

Osnivanje korporacije mora da bude prethodno odobreno od strane Komisije za upravljanje osiguranjem. Sva dokumenta, uključujući statut korporacije, plan izvodljivosti i pripremni plan, unutrašnja pravila upravljanja, finansijske izveštaje investitora i ključnih članova, verifikovan izveštaj o kapitalu itd, sve mora biti prosleđeno Komisiji, a kopija prijavnih dokumenata se dostavlja lokalnoj kancelariji Komisije u mestu gde se korporacija osniva. Nakon tri meseca od osnivanja korporacija je u obavezi da angažuje ovlašćenog knjigovođu da izvrši reviziju kombinovanih finansijskih izjava i da iste prosledi Komisiji, a članovi servisne grupe korporacije, akcionari, direktori i stariji menadžment korporacije su u obavezi da istoj dostave informacije koje se odnose na poslovanje.

Ove mere su dale jasne smernice svima onima koji su želeli da se razviju u vrhunske korporacije za pružanje finansijskih usluga, a vodeći igrači su iskoristili priliku da osnuju ovakvu korporaciju kako bi još više učvrstili svoje pozicije.

Iz svega gore navedenog se vidi da je pristupanje Kine Svetskoj trgovinskoj organizaciji doprinelo otvaranju kineskog tržišta osiguranja, kao i privrednog i finansijskog tržišta uopšte i da, iako su poslovi osiguranja strogo kontrolisani od strane vlade, inostrana osiguravajuća društva su, ipak, dobila mnogo širi delokrug poslovanja, nego što su imala. Potencijal koji Kina ima na polju tržišta osiguranja je ogroman, jer prvo, svaka velika svetska kompanija investira u Kini i svakoj od njih je potrebno osiguranje od rizika svake vrste, a drugo, širom Kine grade se železnice, metroi, luke i drugo i svi ti veliki projekti zahtevaju dobre programe osiguranja.

3.7. Standardi finansijskog izveštavanja u NR Kini⁸

Kineski računovodstveni standardi su računovodstvena regulativa, koja se primenjuje u kineskim državnim korporacijama i koja su se postepeno menjala u generalno prihvaćena računovodstvena pravila, odnosno međunarodne računovodstvene standarde. Od februara 2010. godine kineski računovodstveni standardi se sastoje od *Osnovnih standarda*, odnosno 38 specifičnih standarda i objašnjenja uz prijave.

Kineski računovodstveni standardi su jedinstveni, jer su nastali u periodu socijalizma, po uzoru na sovjetske, kada je država bila jedini vlasnik industrije. Prvih desetak godina nakon

⁸ Izvor: www.tpre.cntaiping.com

osnivanja NR Kine jedini cilj finansijskog izveštavanja je bio ostvarenje zadatih ciljeva. Dakle, za razliku od računovodstvenih standarda, koji su se koristili na Zapadu, kineski standardi su bili manje sredstvo dobiti i gubitka, ali i inventara raspoloživih sredstava preduzeća, a završni račun nije sadržao dugovanja preduzeća i manje je bio pogodan za menadžment kontrole nego za poresko računovodstvo, jer cilj nije bio ekonomski profit.

Sa ekonomskim reformama, koje su započele 1979. godine, donet je zakon kojim je dozvoljeno osnivanje preduzeća sa zajedničkim ulaganjem i tada su izdata odvojena računovodstvena pravila za takva preduzeća. Ovakav sistem računovodstva je bio neprilagođen vođenju korporacija na ekonomskom tržištu i sa daljim razvojem tržišne ekonomije 90tih godina, počele su promene u računovodstvenim regulativama, i to tako što su najpre doneti *Opšte prihvaćeni računovodstveni standardi*, što je 2001. godine otvorilo put standardima za poslovna preduzeća, da bi 2006. godine bili izdati računovodstveni standardi, koji su u najvećoj meri u skladu sa MSFI. Korporacije su počele da usvajaju *Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja*, najpre postepeno, a zatim i masovno. To je za posledicu imalo to da su kompanije, koje su prodavale akcije na tržištu SAD-a, morale da pripreme tri različita finansijska izveštaja: prvi, u skladu sa kineskim računovodstvenim standardima, drugi, u skladu sa međunarodnim standardima i treći, u skladu sa računovodstvenim standardima SAD-a, i to sve do 2008. godine, kada je i u SAD-u dozvoljeno stranim privatnim licima da koriste finansijske izveštaje sastavljene na osnovu MSFI.

U svakom slučaju, ministarstvo finansija NR Kine je poslednjih godina sastavilo i izdalo nove računovodstvene standarde, koji se u 90-95% poklapaju sa MSFI, a samim tim su i troškovi prevođenja značajno smanjeni.

Osnovne razlike između kineskih računovodstvenih standarda i MSFI se ogledaju u sledećem:

1. Izdavanje i nadzor računovodstva je pod kontrolom Ministarstva finansija.
2. Računi su postavljeni više na funkciju, dok MSFI više naglašava prirodu računa.
3. Dvojni ulaz se vrši isključivo u RMB, a transakcije stranih valuta u RMB se vrši na osnovu zvaničnog kursa.
4. Metoda nabavne vrednosti je u širokoj upotrebi, naročito u privatnim firmama, jer je teško doći do informacija o fer vrednosti.
5. Fiskalna računovodstvena godina počinje 01. januara.
6. Dodatna objašnjenja zahtevaju sledeće: identitet poslovnih partnera, izjave o indirektnom protoku novca, komentare o pravičnosti transakcija.

3.8. Računovodstvena regulativa u ugovorima o osiguranju NR Kine

Dana 22.12. 2009. godine Ministarstvo finansija i Komisija za upravljanje osiguranjem NR Kine su zajednički izdali dugoočekivana računovodstvena pravila koja se odnose na ugovore

o osiguranju. Zvaničnici oba tela su davali komentare o pravilima, objašnjavajući da su ista napravljena tako da eliminišu razlike između računovodstvenih standarda završnih računa za različite tipove akcija. Od svih osiguravajućih kompanija je zahtevano da slede ova nova pravila prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2009. godinu.

Ova pravila pokrivaju tri glavne oblasti: podelu mešovityh ugovora o osiguranju, procenu glavnih rizika i obračun rezervi ugovora o osiguranju.

Pravila nalažu da mešoviti ugovori o osiguranju budu podeljeni kada su za to ispunjeni određeni kriterijumi. Tako su mešovite polise osiguranja ugovori koji pokrivaju osiguravajuće rizike i druge rizike. U praksi to znači da su takvi rizici kombinovani u ugovorima o osiguranju, bez obzira da li se mogu pojedinačno identifikovati i proceniti. Pravila nalažu da mešoviti ugovor o osiguranju mora biti podeljen, tamo gde je to moguće, na ugovor o osiguranju i ugovor sa ostalim elementima, a ukoliko ovo nije moguće mešovito osiguranje je predmet testa procene ogromnog rizika.

Osiguravajuće kompanije nisu bile u obavezi da rade test procene ogromnog rizika, već kada je osigurani rizik prenet, smatra se da je ugovor o osiguranju sačinjen i prihod od premije se priznaje. Međutim, pravila nalažu da svi ugovori o osiguranju, koji su predmet procene ogromnog rizika, tu procenu vrše na dan kada je ugovor zvanično sačinjen. Cilj toga je da se ustanovi da li će predmet ugovora verovatno rezultirati plaćanjem od strane osiguravača i ukoliko je tako ugovor se priznaje kao osiguravajući, a naplaćena premija se priznaje kao prihod od premije.

Razumno procenjeni rashodi se moraju uzeti kao osnova za izračunavanje reserve ugovora o osiguranju. Do sada osiguravači su najčešće obračunavali rezervu u skladu sa zakonskim pravilima aktuarskih i računovodstvenih pravila u kombinaciji sa nadzornim zahtevima. Međutim, ovakav način nije tačno prikazivao status osiguravača u smislu obaveza i operativnih karakteristika. Sada pravila izričito propisuju da osiguravač mora da kao osnovu za svoje proračune preduzme razumno procenjene troškove nastale u sprovođenju ugovora, uz uvažavanje marginalnih faktora i analizu troškova. Prilikom priznavanja ugovora, osiguravač mora da prizna prvi dan gubitka pre nego prvi dan prihoda. Nadalje, informacije dostupne na datum bilansa stanja moraju se uzeti kao osnova za utvrđivanje diskontne stope, stope udesa osiguranja, predajne stope, troškove odnosa i politike dividendi.

Nakon donošenja ove regulative, zvaničnici su izjavili da očekuju da nova pravila imaju ograničen uticaj na finansijsko stanje osiguravajućih društava, kao i na rezultate poslovanja i solventnosti i da će većina kompanija pokazati povećanje neto imovine i neto profit u svojim bilansima stanja.

4. KINESKA EKONOMIJA

4.1. Razvoj⁹

Liberalizacija tržišta kineske ekonomije je dovela do toga da se njene granice pomeraju, ali ruralne oblasti Kine su i dalje ostale siromašne, iako njeni gradovi uvećavaju svoje bogatstvo.

Bruto domaći proizvod u Kini 2010. godine je porastao za 10,456%, a iznosio je ukupno 5.745,13 milijardi dolara, mada se očekivalo da se u 2011. godini isti poveća na 11,79%, što bi iznosilo 6.422,28 milijardi dolara. Prognoza za 2015. godinu predviđa da će BDP dostići 9.982,08 milijardi dolara i da će u periodu između 2010. i 2015. godini isti rasti za 10-12% godišnje.

Kineska ekonomija je veoma razvijena i ubrzano se još više razvija. U poslednjih 30 godina stopa rasta kineske ekonomije je gotovo neverovatna i njen rast kroz BDP iznosi prosečno oko 8% godišnje. Njena ekonomija se uvećala i ojačala za oko deset puta u tom periodu, a BDP je 2007. godine dostigao 3420 milijardi dolara. Kina već sada ima najrazvijeniju ekonomiju izuzimajući ekonomiju SAD-a, a većina analitičara predviđa da će u ovom veku Kina postati najjača ekonomska sila na svetu.

U 2010. godini Kina je imala oko 1,341 milijardu stanovnika i očekuje se da u 2015. godini taj broj poraste na 1,375 milijardu, međutim stopa nezaposlenosti u 2010. godini iznosila je samo 4,1%, što je za oko 0,55% manje u odnosu na prethodnu godinu, a predviđanja za 2015. godinu kažu da će u periodu između 2011. i 2015. godine ta stopa ostati na 4%.

Međutim, još uvek postoje nejednakost u prihodima među populacijom i prosečan prihod po glavi stanovnika je oko 2.000 dolara, što je prilično slabo u odnosu na svetske standarde.

Ekonomске reforme u Kini započele su 70ih i 80ih godina sa početnim akcentom na kolektivizaciju poljoprivrednih aktivnosti u zemlji. Lideri kineske ekonomije su u to vreme pokušavali da izmene centar poljoprivrede iz farmerske u kućnu aktivnost, reforma je obuhvatala i postepenu liberalizaciju cena, a zatim je sledio proces fiskalne decentralizacije.

Kao deo reforme javila se veća nezavisnost preduzeća koja posluju u državnom vlasništvu, što je značilo da su državni službenici na lokalnom nivou i različiti menadžeri dobili veća ovlašćenja nego ranije. To je dovelo do osnivanja velikog broja različitih privatnih preduzeća, kao i malih manufaktura, a bankarski sektor je postajao raznovrsniji i kineska berza je počinjala da se razvija, kako je kineska ekonomska reforma uzimala maha.

Kao rezultat ovih reformi Kina se razvijala i otvorila svoju ekonomiju svetu za trgovinu i direktne strane investicije. Kina je usvojila spore, ali stabilne metode sprovođenja ekonomskih reformi, ali je, takođe, i prodala kapital nekih od svojih najvećih državnih banaka stranim kompanijama i kompanijama na tržištu obveznica. Poslednjih godina raste kineska uloga na međunarodnom tržištu trgovine.

⁹ Izvor: <http://www.economywatch.com>

4.2. Kineska globalna ekonomija¹⁰

Kineska ekonomija je od stanja autarkije¹¹ iz perioda Mao Zedong-a pretrpela radikalne promene kroz program reformi Deng Xiaoping-a preduzetih 1978. godine. Od jedne preterano centralizovano planirane ekonomije prerasla je u otvoreniju ekonomiju i poslednjih desetak godina predstavlja jednu od vodećih zemalja svetske ekonomije. Vođen značajnim ekonomskim rastom i povećanjem prihoda, standard života je porastao, a potrošački proizvodi, kao što su automobili i elektonska oprema, nekada rezervisani samo za elitu, sada su dostupni i prosečnom građaninu. U periodu između 1978. i 2002. godine količina robe koja je prošla kroz kineske luke je uvećana deset puta, a broj stranih posetilaca je prešao million.

Kina, četvrta po površini država, iza Rusije, Kanade i SAD-a je sada druga ekonomska sila u svetu, odmah iza SAD-a, ukoliko prilagodimo razlike u životnim troškovima, a uslovi jeftine radne snage i niskih troškova proizvodnje doneli su kineskim proizvodima prednost u odnosu na ostale zemlje svetskog tržišta. Poslednjih godina Kina beleži ogroman porast izvozne stope, a kineska vlada je bila veoma uspešna u stabilizaciji inflacije, nakon što je stopa inflacije 2004. godine dostigla 7%.

Jedan od odlučujućih momenata za kinesku ekonomiju se dogodio 11. decembra 2001. godine, kada je Kina postala član Svetske trgovinske organizacije, što je značilo još veće otvaranje kineske ekonomije ka svetu, kao i trgovini sa Japanom i Asocijacijom naroda jugoistočne Azije. Kina je drastično smanjila svoje carinske stope sa 16,7%, koliko su iznosile 2001. godine, na 12% u 2002. godini, kao i broj stavki uvozne licence ili kvote, što je rezultiralo time da se izvoz Indije u Kinu uveća četiri puta, a sa slobodnijim kretanjem dobara i usluga u regionu, kineski susedi su dobili mnogo veće tržište, što je imalo uticaja i na smanjenje cena proizvoda. Sve to je rezultiralo i povećanim prilivom stranog ulaganja.

Kao mera rasta globalne ekonomije, doprinos Kine kao njenog dela je porastao sa 11%, koliko je iznosio 2000. godine na 13% u 2004. godini, što je prevazišlo udeo ekonomija Japana, Francuske i Vel. Britanije, a udeo Kine u svetskoj ekonomiji tim rastom odrazio se i na učešće Kine u svetskom izvozu robe.

Kineska ekonomija se trenutno suočava sa specifičnim problemom, koji se ogleda u smanjenju aktivne radne snage poslednjih godina. S obzirom na činjenicu da vlada uspešno sprovodi svoju «poltiku jednog deteta», postoji strah da će starosne penzije i druge povlastice vršiti jak pritisak na rastuću nacionalnu proizvodnju Kine. Jedan od problema koji se javlja u kineskoj ekonomiji je i uporno oslanjanje na fiksni devizni kurs, što monetarnu politiku čini manje fleksibilnom. Međutim, bavljenje ovim pitanjem, ali i restruktuiranje i reforma bankarskog sistema svakako će ojačati kinesku ekonomiju.

Neujednačen rast i pitanja da li će kineska ekonomija moći da se nosi sa ovim rastom su neprestana. Sa procvatom razvoja primorskih gradova, sa jedne strane, i teškim, siromašnim

¹⁰ Izvor: <http://www.economywatch.com>

¹¹ Autarkija=samodovoljnost; privredno stanje u kome država uvodi takve represivne mere i spoljnotrgovinske propise da eliminiše svaki podsticaj spoljne trgovine.

životom ljudi u seoskim oblastima, sa druge, efekat globalizacije je zanemarljiv. U periodu od 1988. do 1995. godine Kina je zabeležila najveći porast nejednakosti prihoda ikada izmeren od strane Svetske banke, i to tako što se ta razlika u prihodima između urbanih i seoskih oblasti kretala od 2,2 puta u korist urbanih oblasti, koliko je iznosila 1990. godine do 2,8 puta u 2000. godini. Razlog za ovakvo stanje se uglavnom pripisivao visokoj nezaposlenosti u seoskim oblastima, a kojoj je uzrok bila nedovoljna obrazovanost i manjak tehničkih sposobnosti stanovništva. Sa smanjenjem broja nepismenih u drugoj polovini 90ih godina, beleži se rast takozvanog «ljudskog kapitala».

Ostaje da se vidi da li će usled usporavanja razvoja američke ekonomije i sporijim razvojem Japana kineski ekonomski bum pući kao balon na duže staze, ali sa neverovatnim razvojem kineske berze, a u svetlu relativne socijalno-ekonomske stabilnosti u Kini, sigurno je da će Kina u narednom periodu sigurno biti izbor svetskih investitora.

5. TRŽIŠTE OSIGURANJA U KINI

Kinesko tržište osiguranja zauzima šesto mesto po veličini u svetu. Tokom 2008. godine 103 osiguravajuće kompanije su imale dozvole za rad, od kojih su 56 bile kompanije koje se bave životnim osiguranjem, a 47 onih koje se bave neživotnim. U periodu 2003.-2008. godine stope rasta su bile između 14,4% i 39,3%, a ukupan zabeležen bruto prihod od premija za 2008. godinu je dostigao iznos od 143,4 milijarde dolara. Poslovi životnog osiguranja su tada činili 75% ukupnog prihoda od premija.

Životno osiguranje činilo je 74% bruto premija u 2009. godini, što je tipična pojava za napredne ekonomije. Međutim, u sektoru neživotnog osiguranja dominiralo je osiguranje motornih vozila (70% bruto premije), što je sa druge strane odlika tržišta u razvoju. Ovaj neobičan model poslovanja, verovatno, ima korene u kulturnim i istorijskim karakteristikama kineskog društva.

Poslovanje životnog osiguranja se značajno promenilo u poslednjoj polovini prošle decenije, tako što tradicionalno zagarantovano poslovanje opada sa 42% na 23% životnih polisa i biva zamenjeno modelom “Universal life”¹². Takav model osiguranja je u prošloj deceniji činio oko 55% tržišta i obezbedio je doslednost i stabilan profit za osiguravača, ali i mogućnost uvećanog povratka osiguranika.

Neživotno osiguranje je u tom periodu ostalo uglavnom statično sa osiguranjem motornih vozila i komercijalnim osiguranjem imovine od oko 80%, s tim što *Marine Aviation Transit (MAT)* i osiguranje od nezgode čini oko 11%. Jedini trend rasta premije je bio u poslovanju poljoprivrednog i medicinskog osiguranja.

Osiguranik čini samo 1% od premija neživotnog osiguranja u Kini, za razliku od drugih zemalja, gde se ne vidi podstrek prodaji osiguranja od razvoja hipotekarnih tržišta. Razlog tome je, između ostalog, što banke nisu spremne da prate i sprovode taj kontinuitet.

¹² *Univesal life* je model osiguranja koji kombinuje 2 važna aspekta finansijskog planiranja, i to: stalnu zaštitu životnog osiguranja i mogućnost ulaganja koja uvećava ušteđevinu sa odloženim plaćanjem poreza

Tabela- Premije osiguranja u Kini za period 2004.-2008. godina

	2004.godina	2005.godina	2006.godina	2007.godina	2008.godina
Broj neživotnih osiguravača	32	35	38	42	47
Broj životnih osiguravača	32	42	48	54	56
Bruto prihod od premija neživotnog osiguranja (u milijardama RMB)	1.124,8	1.283,5	1.581,1	2.086,4	2.446,2
Stopa rasta		14,11%	23,19%	31,96%	18,25%
Bruto prihod od premija životnog osiguranja (u 100 miliona RMB)	2.933,67	3.647,03	4.059,1	4.944,11	7.342,6
Stopa rasta		24,32%	11,30%	21,80%	48,51%
Ukupni bruto prihod (u 100 miliona RMB)	4.058,45	4.930,52	5.640,20	7.030,8	9.789,1
Stopa rasta		21,49%	14,39%	24,66%	39,23%

Iz podataka datih u tabeli vidimo da se u zadatom periodu industrija osiguranja razvija, da se broj osiguravača iz godine u godinu uvećava, da životno osiguranje za poslednju zadatu godinu beleži stopu rasta za više od 25%, a da se i ukupni bruto prihod takođe uvećava za gotovo 15%.

Izvor: CIRC, Kineski finansijski izveštaj za 2009. godinu

Tržište osiguranja u Kini doživelo je ekspanziju u protekle dve decenije, sa rastom godišnjih premija životnog osiguranja sa 10 milijardi američkih dolara u 1999. godini na 46 milijardi u 2006. godini.

Pored stalne tražnje, još dve bitne stvari su uticale na razvoj kineskog tržišta osiguranja, a to su: prvo, pristupanje Kine Svetskoj trgovinskoj organizaciji 2001. godini, kada je kineska vlada smanjila broj uslova za poslovanje stranim osiguravajućim društvima, dozvoljavajući im osnivanje osiguravajućih firmi sa zajedničkim interesom, a drugo, domaći osiguravači su ojačali kroz berzanska poslovanja i razvoj drugih tržišta.

U 2007. godini Kina je imala 100 osiguravajućih kompanija, od kojih je 59 bilo domaćih, ostalih 41 stranih, a 5 kineskih osiguravajućih kompanija, kao što su *PICC*, *China Life Insurance*, *Ping An Insurance*, *China Insurance International Holdings* i *China Pacific Insurance* poslovale su i u Kini i u inostranstvu.

China Life Insurance pokriva 50% tržišta životnog osiguranja, dok *Ping An Life* i *Ping An Property Insurance* dele 16% učešća i 12% odgovarajućeg tržišta osiguranja, rangirajući se na 2. i 3. mestu.

Kineski osiguravači kao što su *China Life Insurance*, *Ping An Insurance*, *PICC* i *China Pacific Insurance* su u prvom talasu izašli u javnost, a u decembru 2011. godine *New China Life* je započeo drugi talas javnog nadmetanja za slabije rangirane osiguravače.

U periodu od januara do maja 2007. godine uvećana osiguravajuća imovina je dostigla iznos od 450 milijardi RMB, ne računajući dodatnu vrednost finansijske imovine. Trenutno bruto imovina kompanije *China Life Insurance* premašila je 1 milijardu RMB, a celokupna industrija osiguranja je premašila 200 milijardi RMB, što je 5,6 puta više nego 2002. godine.

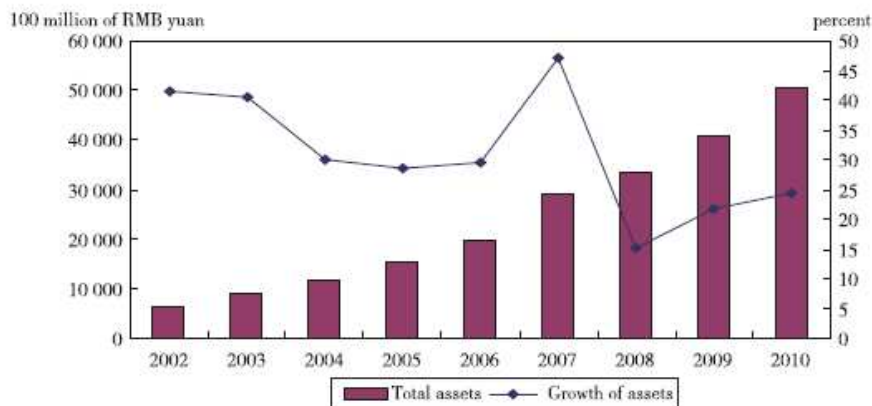
Tokom prve tri četvrtine 2009. godine kineske osiguravajuće kompanije su ostvarile profit od 36,9 milijardi RMB, od čega je 90% tog profita ostvarilo sedam najvećih osiguravača.

Uprkos ovom rastu, smatra se da je industrija osiguranja u Kini i dalje u povoju, ako se poredi prodor kineskog osiguranja sa ostatkom Azije.

Tokom 2010. godine industrija osiguranja nastavlja svoj razvoj, sa dostignućima i napretkom ostvarenim u izmenama razvojnog obrasca i beleži značajan rast profita, ali i unapređenje nadzora osiguranja. Sektor osiguranja igra važnu i pozitivnu ulogu u ekonomskoj razmeni i menadžmentu socijalnog rizika.

Imovina je nastavila da raste i poboljšana je sektorska struktura. Do kraja 2010. godine ukupna aktiva sektora osiguranja iznosila je 505 miliona RMB i zabeležila rast od 24,4% iz godine u godinu (grafikon 1), među kojima je imovina stranih osiguravajućih društava iznosila 264,94 milijarde RMB, odnosno 5,24% od ukupne imovine i zabeležila je rast od 29,1% godišnje. Broj objedinjenih osiguravajućih institucija je povećan za 4 u odnosu na prethodnu godinu, odnosno na 142, uključujući i 8 osiguravajućih korporacija, 54 kompanije za osiguranje imovine, 61 personalnih osiguravajućih kompanija, 9 reosiguravajućih društava, 9 osiguravajućih društava za upravljanje imovinom i 1 kompaniju za izvozno kreditno osiguranje, dok je broj specijalizovanih posrednika u osiguranju, agencija i pojedinačnih prodajnih predstavnika nešto smanjen.

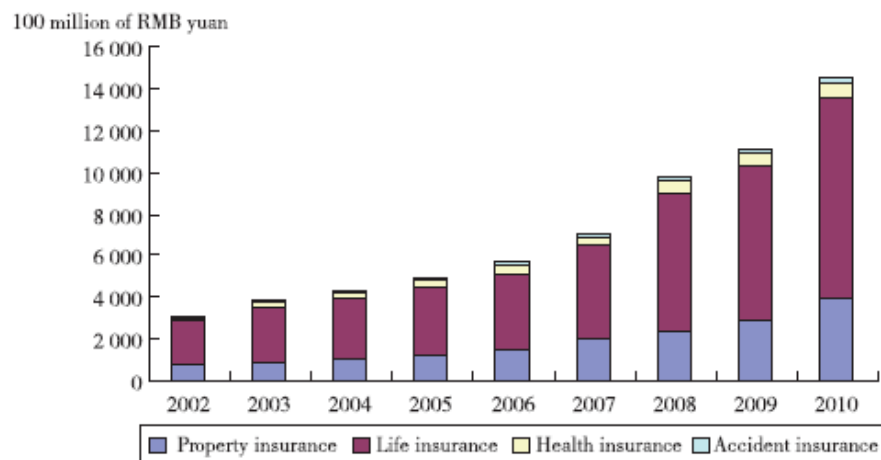
Grafikon 1. - Imovinske promene u sektoru osiguranja

Izvor: CIRC

Sa daljim širenjem pokrivenosti osiguranja, prihod od premija je značajno uvećan. U 2010. godini dostigao je iznos od 145,28 miliona RMB, što je predstavljao porast od 30,4% iz godine u godinu. U svim oblastima osiguranja, životnom, imovinskom, zdravstvenom, čak i u oblastima osiguranja poljoprivrednih oblasti, došlo je do značajnog porasta prihoda od premija (grafikon 2).

Grafikon 2- Rast prihoda premija

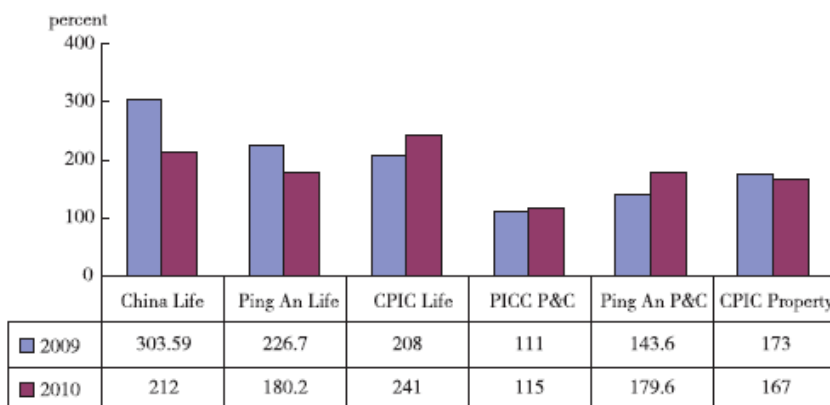

Izvor: CIRC

Nadzor osiguranja je nastavio da jača i da poboljšava rad svojih institucija. Tokom 2010. godine poboljšan je mehanizam testiranja dinamike solventnosti i protoka novca, određujući kriterijume za prepoznatljivo ulaganje imovine, kao što su neosigurane obveznice preduzeća, nekretnine i akcije kotirajućih kompanija. Uloženi su napor da se pojača nadzor nad akcijama osiguravajućih kompanija, da se podignu kriterijumi za pristup akcionara, ojačaju odgovornosti akcionara i definišu opšti okvir i osnovni elementi nadzora osiguravajućih korporacija. Doneto je više akata koji su regulisali ovu oblast, i to: *Osnovna pravila unutrašnje kontrole osiguravajućih kompanija*, *Vodič kroz savremeno rizično upravljanje personalnih osiguravajućih kompanija* i drugi, a sve u cilju usmeravanja osiguravajućih kompanija ka širenju svojih delatnosti i poboljšanju poslovanja.

Do kraja 2010. godine, solventnost osiguravajućih kompanija je generalno bila zadovoljavajuća, dok je pritisak za dopunom kapitala porastao. Broj kompanija sa solventnošću ispod zahtevanog je smanjen, uz očigledan napredak ključnih indikatora solventnosti. Sa stalnim širenjem delovanja, osiguravajućim kompanijama je bilo potrebno više kapitala kako bi dostigle potrebnu solventnost, na koji način je povećavan pritisak za dopunom kapitala (grafikon 3).

Grafikon 3- promene u solventnosti navedenih kineskih osiguravajućih kompanija u 2009. i 2010. godini

Izvor: CIRC

Kao što vidimo uz proširivanje poslovanja, osiguravajuće kompanije su vršile dopunu kapitala, neke više, neke manje, a sve kako bi dostigle i održale potrebnu solventnost.

Tokom 2010. godine struktura kineskog tržišta osiguranja je dalje optimizovana, a premija je značajno povećana uz inteziviranje koncentracije specifičnih proizvoda osiguranja (grafikon 4).

Grafikon 4- Odnos glavnih proizvoda osiguranja u prihodima od premija životnog i neživotnog osiguranja

	Life Insurance				Property Insurance			
	Participating Life Insurance	Investment-linked Insurance	Universal Insurance	Common Life Insurance	Auto Insurance	Agricultural Insurance	Liability Insurance	Enterprise Property Insurance
2009	71.0%	2.0%	14.2%	12.9%	72.0%	4.5%	3.1%	7.4%
2010	77.0%	1.6%	11.6%	9.8%	74.6%	3.4%	2.9%	6.7%

Izvor: CIRC

Iz navedene tabele zaključujemo da i u životnom i u neživotnom osiguranju, dolazi do pojave nekih novih-specifičnih proizvoda, a da prihodi od premija beleže blagi pad, osim u osiguranju života i auto osiguranju.

5.1. *Kineska osiguravajuća asocijacija- Insurance Association of China (IAC)*

Kineska osiguravajuća asocijacija predstavlja zajednički interes kineske industrije osiguranja. Asocijacija se bavi pitanjima od opšteg interesa, pomaže u informisanju i učestvovanju u raspravama na temu opštih polisa, ali se pojavljuje i kao zastupnik u poslovima koji za cilj imaju postizanje viših standarda korisničkih usluga u industriji osiguranja. Ova asocijacija ima četiri odbora, i to: *Odbor za životno osiguranje*, *Odbor za opšte osiguranje*, *Odbor za osiguravajuće agencije i brokere* i *Aktuarski odbor*.

5.2. *Osiguravajući institut Kine- The Insurance Institute of China (IIC)*

Osiguravajući institut Kine je akademska asocijacija rasprostranjena širom zemlje, koja se bavi istraživanjem i analizom polisa u industriji osiguranja i ima dve svoje publikacije: *Insurance Information* (izlazi jednom u dve nedelje) i *Insurance Studies* (izlazi jednom mesečno).

6. NAJVEĆA OSIGURAVAJUĆA DRUŠTVA

6.1. *China Life Insurance (Group) Company*

Ova kompanija je najveći životni osiguravač u NR Kini, koji nudi usluge individualnog i grupnog osiguranja, osiguranja od nezgode i zdravstveno osiguranje. Ono pokriva 45% ovog tržišta, a nastalo je od nekadašnjeg državnog monopolističkog *Narodnog osiguravajućeg društva Kine* (PICC) i jedina je korporacija životnog osiguranja sa nacionalnom licencom za rad, koja mu omogućava razvoj ogromne mreže kancelarija, predstavništva i prodajnih mesta,

kao što su banke, pošte, hoteli, aerodromi, putničke agencije i sl. Korporacija zapošljava oko 67.000 zaposlenih, ima mrežu od oko 650.000 nezavisnih agenata prodaje, kao i telefonsku liniju prodaje dostupnu 24 časa. Sve u svemu, *China Life Insurance Company* pruža usluge osiguranja za više od 100 miliona korisnika dugoročne polise i za više od 150 miliona korisnika kratkoročne polise, u 2003. godini je vrednost premija i polisa dostigla vrednost od 6,2 milijarde \$ i ima inicijativu da se proširuje na druge finansijske oblasti, kao što su sredstva upravljanja, berza i bankarstvo.

Delatnosti i proizvodi osiguranja *China Life Insurance (Group) Company*:

- I. **Životno osiguranje** je osnovna delatnost ove kompanije i poslove ovog osiguranja sprovodi *China Life Insurance Company Ltd*, kao ćerka kompanija, koja je ujedno i najveće osiguravajuće društvo životnog osiguranja u Kini, sa najvećom tržišnom kapitalizacijom u svim svetskim osiguravajućim kompanijama životnog osiguranja. Poslovi osiguranja ove kompanije pokrivaju kompletno lično osiguranje, od životnog do zdravstvenog osiguranja, osiguranja od nezgode, anuitete i dr. Od svog osnivanja, ova kompanija drži vodeću poziciju na lokalnom tržištu, ima najrazvijeniju mrežu prodaje, sa više od 4800 filijala i 15000 prodajnih mesta u svim gradovima, ne računajući Tajvan, šireći se na sve oblasti, manja mesta i sela, a 2008. godine pokrivala je 42,7% tržišta životnog osiguranja i imala na snazi oko 120 miliona individualnih i grupnih polisa životnog osiguranja. Kompanija ima dugoročnu saradnju sa mnogim profesionalnim osiguravajućim agencijama i posrednicima, kao i telefonsku liniju dostupnu 24 sata, zahvaljujući čemu njihovi korisnici mogu u svakom trenutku dobiti potrebne informacije, registrovati se, prijaviti štetu i sl.
- II. **Osiguranje imovine i osiguranje od nezgode** je relativno nova delatnost ove korporacije, koju delatnost obavlja njen član *China Life Property&Casualty Company Ltd*, poznata i kao *P&C Company*. Pomenuta kompanija je osnovana decembra 2006.godine, sa registrovanim kapitalom od 4 milijarde RMB i obavlja svoje poslove, koji uključuju osiguranje imovine, osiguranje od odgovornosti, ustavno osiguranje od odgovornosti, osiguranje kredita, obavezno osiguranje, poljoprivredno osiguranje, ali sa tim u vezi i reosiguranje, širom Kine.
- III. **Penziono osiguranje** je još jedna od glavnih delatnosti ove korporacije, koju sprovodi preko svog člana *China Life Pension Company Ltd*, osnovane januara 2007. godine, sa registrovanim kapitalom u iznosu od 2,5 milijarde RMB, a čiji poslovi obuhvataju planove grupnih i individualnih penzija i anuiteta, kao i reosiguranje s tim u vezi.
- IV. **Investicioni menadžment** (Asset Management) je delatnost, koju u korporaciji obavlja *China Life Asset Management Company Ltd*, koja je njen član od novembra 2003. godine, sa registrovanim kapitalom u iznosu od 3 milijarde RMB i to je najveća kompanija tog tipa u Kini i najveći institucionalni investitor na

domaćem tržištu. Njeno poslovanje uključuje poslove investicionog menadžmenta ne samo za *China Life*, već i ostale poslove tog tipa u skladu sa odredbama kineskog zakona.

- V. **Profesionalno upravljanje i industrijsko ulaganje** je delatnost, koju korporacija sprovodi preko svog člana *China Life Investment Holding Company*, osnovanog februara 2006. godine, sa registrovanim kapitalom u iznosu od oko 9 milijardi RMB, čije poslovanje pokriva investicioni menadžment radi unapređenja, industrijsko poslovanje i direktno ulaganje. Ova kompanija ulaže širom Kine i kontroliše akcionare i suosnivače u oko dvadesetak preduzeća, na tržištu nekretninama, hotelijerstva i upravljanja imovinom i ima bogato iskustvo u projektima razvoja.
- VI. **Poslovi osiguranja u inostranstvu** je još jedna delatnost, koju ova korporacija sprovodi preko svojih članova *China Life Insurance (Overseas) Company Ltd* i *China Life Franklin Asset Management Company Ltd*, gde prvopomenuta kompanija ima svoja predstavništva u Hong Kongu, Makau i Singapuru i bavi se životnim osiguranjem, proizvodima u vezi sa ulaganjem, zdravstvenim osiguranjem, penzionim planovima i upravljanjem fondovima, dok drugopomenuta kompanija posluje u Hong Kongu i služi kao alokacijska platforma globalnog resursa za profesionalno upravljanje, centralizuje inostrani investicioni menadžment i omogućava investicione konsultacije između *China Life* i treće strane.

Nadalje, korporacija u svojim redovima kao člana ima i *The Insurance Professional College*, osnovanog 1986. godine sa ciljem da obezbedi bazu profesionalnog obrazovanja i usavršavanja svojih kadrova.

Delovanjem kroz različite segmente osiguranja i drugih ekonomskih grana, a nastojeći da postigne brži razvoj svog poslovanja, *China Life* integriše ekonomsku dobrobit sa društvenom korišću i preuzima punu industrijsku i društvenu odgovornost, na koji način doprinosi izgradnji harmoničnog društva.

Nadalje, kako bi u potpunosti ostvarila svoju funkciju osiguravajućeg društva, *China Life* aktivno učestvuje u preuzimanju rizika u velikim slučajevima osiguranja i postizanju poravnania, što promoviše ekonomski razvoj i ravnotežu u društvu. Takođe veoma aktivno učestvuje u socijalizaciji novih sela, omogućavajući usluge osiguranja u seoskim oblastima. Korporacija *China Life* je svojevremeno preuzela inicijativu za učestvovanje u pilot projektu *New Village Cooperative Medical Scheme*, koji je omogućio farmerima medicinsku negu i podršku starim licima i bio u potpunosti podržan od strane vlade. Kao vodeći investitor osiguravajućih institucija, *China Life* u potpunosti podržava finansijsku reformu, promovišući razvoj tržišta i izgradnju nacionalne ekonomije.

Korporacija *China Life* je veoma posvećena i društveno korisnom radu kako bi se na neki način odužila društvu, tako što obezbeđuje novčanu pomoć studentima i siromašnima i što organizuje dobrotvorne donacije i volonterske aktivnosti. U periodu od 2003. do 2006. godine *China Life* je sakupila oko 20 miliona RMB, ne računajući postignuta poravnanja, na ime borbe protiv velikih poplava, požara i drugih prirodnih nepogoda u zemlji.

China Life je donirala iznos od oko 5 miliona RMB kako bi osnovala 18 osnovnih škola u trinaest provincija kroz koje je svojevremeno prošao Veliki marš i sakupila oko 50 miliona RMB kako bi osnovala prvi privatni donatorski fond u finansijskoj industriji, *China Life Charitable Fund*. Zajedno sa Ministarstvom unutrašnjih poslova je izdala kartu prve pomoći za seoske migrante i inicirala akciju prve pomoći za iste.

Nadalje, obezbedila je sponzorstvo za Pekinški međunarodni maraton održan u period od 2005. do 2008. godine, kada je oko 400 volontera dalo svoj doprinos tom događaju; organizovala je sađenje drveća u pustinji Unutrašnje Mongolije i selima Hebei provincije; doprinela zaštiti Žute reke i poboljšanju zaštite životne okoline.

Nakon ogromnog zemljotresa u maju 2008. godine, *China Life* je odmah odreagovala tako što je sprovela poravanje sa žrtvama, donirala osiguranje od nezgode, organizovala dobrotvornu akciju, kojom je sakupljeno 60 miliona RMB i obezbedila osnovne uslove za život za siročad žrtava zemljotresa do njihove 18. godine.

Kao što možemo da zaključimo iz svega iznetog *China Life Insurance (Group) Company* je korporacija, koja deluje ne samo na polju životnog osiguranja, već preko svojih različitih članova posluje i na drugim finansijskim, industrijskim i investicionim poljima, a sa druge strane aktivno učestvuje u saniranju posledica ozbiljnih katastrofa i ima veoma razvijenu svest o društvenoj odgovornosti, dajući primer ne samo kineskim, već i različitim svetskim korporacijama.

Sledi finansijski izveštaj „China Life Insurance Group“

BILANS STANJA:

U milionima kin. juena (osim za stavke po akciji ¹³)	Godišnje zaključno sa 31/12/2011	Godišnje zaključno sa 31/12/2010	Godišnje zaključno sa 31/12/2009	Godišnje zaključno sa 31/12/2008
Keš i ekvivalenti	55,985.00	-	-	34,085.00
Kratkoročna ulaganja	-	-	-	-

¹³ Na dan 31.12.2011. godine odnos 1euro=8,25 yuan; na dan 31.12.2010. godine odnos 1euro=8,76yuan; na dan 31.12.2009. godine odnos 1euro=9,80yuan; na dan 31.12.2008. godine odnos 1euro=9,79yuan, izvor <http://www.greenwichmeantime.com/time-zone/asia/china/currency-china/index.htm>

U milionima kin. juena (osim za stavke po akciji ¹³)	Godišnje zaključno sa 31/12/2011	Godišnje zaključno sa 31/12/2010	Godišnje zaključno sa 31/12/2009	Godišnje zaključno sa 31/12/2008
Gotovinska i kratkoročna ulaganja	-	-	-	-
Potraživanja po računu-trgovina, neto	-	-	-	-
Potraživanja-ostalo	-	-	-	-
Ukupna potraživanja, neto	-	-	-	-
Ukupna zaliha učinka	-	-	-	-
Prijeđ trošak	-	-	-	-
Ostala obrtna sredstva, ukupno	-	-	-	-
Ukupna obrtna sredstva	-	-	-	-
Imovina, postrojenja, oprema- ukupno	-	27,583.00	24,881.00	23,057.00
Akumulirana amortizacija, ukupno	-	-8,637.00	-7,414.00	-6,337.00
Goodwill, neto	-	-	-	-
Nematerijalna, neto	-	-	-	-
Dugoročna ulaganja	1,457,279.00	1,305,841.00	1,150,822.00	905,056.00
Ostala dugoročna sredstva, ukupno	6,153.00	6,153.00	6,153.00	6,153.00
Ukupna sredstva	1,583,907.00	1,410,579.00	1,226,257.00	987,493.00
Obaveza prema dobavljačima	-	-	-	-
Obračunati rashodi	-	-	-	-
Obveznice/Kratkoročni dug	-	0.00	0.00	0.00
Trenutni udeo dugoročnog zaduženja/kapitalni lizing	-	-	-	-
Ostale trenutne obaveze, ukupno	60,118.00	76,961.00	93,005.00	56,520.00
Ukupne trenutne obaveze	-	-	-	-
Dugoročna dugovanja	-	-	-	-
Obaveze po kapitalnom lizingu	-	-	-	-
Ukupno dugoročno zaduženje	-	0.00	0.00	0.00

U milionima kin. juena (osim za stavke po akciji ¹³)	Godišnje zaključno sa 31/12/2011	Godišnje zaključno sa 31/12/2010	Godišnje zaključno sa 31/12/2009	Godišnje zaključno sa 31/12/2008
Ukupan dug	-	0.00	0.00	0.00
Odloženi prihod od poreza	1,454.00	11,776.00	16,361.00	10,344.00
Manjinski (kontrolni) interes	1,858.00	1,765.00	1,704.00	924.00
Ostale obaveze, ukupno	13,968.00	12,712.00	10,963.00	10,773.00
Ukupne obaveze	1,392,377.00	1,201,869.00	1,015,185.00	813,546.00
Otkupljive prioritetne akcije, ukupno	-	-	-	-
Prioritetne akcije, neotkupljive, neto	-	-	-	-
Zajedničke akcije, ukupno	28,265.00	28,265.00	28,265.00	28,265.00
Dodatni uplaćeni kapital	-	53,860.00	53,860.00	53,860.00
Neraspoređena dobit	163,265.00	121,987.00	108,146.00	81,766.00
Kupljene akcije	-	-	-	-
Ostali kapital, ukupno	-	-2.00	-1.00	-1.00
Ukupan kapital	191,530.00	208,710.00	211,072.00	173,947.00
Ukupne obaveze i kapital akcionara	1,583,907.00	1,410,579.00	1,226,257.00	987,493.00
Podela akcija-primarno izdavanje zajedničkih akcija	-	-	-	-
Ukupne zajedničke rezervisane akcije	28,264.71	28,264.71	28,264.71	28,264.71

PROTOK NOVCA:

U milionima kin. juena (osim za stavke po akciji ¹⁴)	Godišnje zaključno sa 31/12/2011	Godišnje zaključno sa 31/12/2010	Godišnje zaključno sa 31/12/2009	Godišnje zaključno sa 31/12/2008
Neto prihod/Početno stanje	20,513.00	41,008.00	41,745.00	19,959.00
Amortizacija/Trošak	1,909.00	1,802.00	1,560.00	1,363.00
Amortizacija	-	-	-	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-
Bezgotovinske stavke	179,519.00	198,594.00	155,290.00	136,035.00
Izmene u random kapitalu	-67,988.00	-62,804.00	-48,895.00	-31,280.00
Gotovina iz redovnog poslovanja	133,953.00	178,600.00	149,700.00	126,077.00
Kapitalni reshod	-6,708.00	-7,848.00	-3,261.00	-2,950.00
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja, ukupno	-126,883.00	-128,089.00	-160,490.00	-112,960.00
Gotovina od investiranja	-133,591.00	-135,937.00	-163,751.00	-115,910.00
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-10,693.00	-10,896.00	22,668.00	10,760.00
Ukupno plaćene gotovinske dividend	-11,306.00	-19,785.00	-6,501.00	-11,871.00
Izdavanje (povlačenje) akcija, neto	-	-	-	-
Izdavanje (povlačenje) dugovanja, neto	29,990.00	0.00	-	-
Gotovina od finansiranja	7,991.00	-30,681.00	16,167.00	-1,111.00
Devizni efekat	-222.00	-325.00	-4.00	-288.00
Neto razlika u gotovini	8,131.00	11,657.00	2,112.00	8,768.00
Plaćena gotovinska kamata, naknadna	-	297.00	111.00	437.00
Plaćeno gotovinsko oporezivanje, naknadno	-	10,236.00	3,995.00	8,583.00

¹⁴ Na dan 31.12.2011. godine odnos 1euro=8,25 yuan; na dan 31.12.2010. godine odnos 1euro=8,76yuan; na dan 31.12.2009. godine odnos 1euro=9,80yuan; na dan 31.12.2008. godine odnos 1euro=9,79yuan, izvor <http://www.greenwichmeantime.com/time-zone/asia/china/currency-china/index.htm>

IZVEŠTAJ O PRIHODIMA:

U milionima kin. juena (osim za stavke po akciji ¹⁵)	Godišnje zaključno sa 31/12/2011	Godišnje zaključno sa 31/12/2010	Godišnje zaključno sa 31/12/2009	Godišnje zaključno sa 31/12/2008
Prihodi	-	-	-	-
Ostali prihodi, ukupno	2,772.00	2,757.00	2,630.00	3,420.00
Ukupni prihodi	370,899.00	385,838.00	339,290.00	300,385.00
Troškovi prihoda, ukupno	-	-	-	-
Bruto profit	-	-	-	-
Prodajni/Opšti/Administrativni rashodi, ukupno	27,674.00	33,509.00	33,206.00	18,323.00
Istraživanje i razvoj	-	-	-	-
Amortizacija	-	-	-	-
Rashod (prihod) od kamatne stope, neto	-	-	-	-
Vanredni rashod (prihod)	-	-	-	-
Ostali operativni troškovi, ukupno	5,901.00	5,900.00	5,069.00	5,898.00
Ukupni operativni troškovi	352,599.00	346,601.00	298,249.00	280,370.00
Poslovni prihod	18,300.00	39,237.00	41,041.00	20,015.00
Prihod (rashod) od kamatne stope	-	-	-	-
Zarada (gubitak) sredstava od prodaje	-	-	-	-
Ostalo, neto	-	-	-	-
Prihodi pre oporezivanja	20,513.00	41,008.00	41,745.00	19,959.00
Prihodi nakon oporezivanja	18,491.00	33,811.00	33,036.00	19,274.00
Manjinski (kontrolni) interes	-160.00	-185.00	-155.00	-137.00
kapital u prihodu filijala (negativan kapital)	-	-	-	-
Neto prihod pre dodatnih stavki	18,331.00	33,626.00	32,881.00	19,137.00
Razlika u obračunu	-	-	-	-

¹⁵ Na dan 31.12.2011. godine odnos 1euro=8,25 yuan; na dan 31.12.2010. godine odnos 1euro=8,76yuan; na dan 31.12.2009. godine odnos 1euro=9,80yuan; na dan 31.12.2008. godine odnos 1euro=9,79yuan, izvor <http://www.greenwichmeantime.com/time-zone/asia/china/currency-china/index.htm>

Poslovanje koje se obustavlja	-	-	-	-
Vanredne stavke	-	-	-	-
Neto prihod	18,331.00	33,626.00	32,881.00	19,137.00
Prioritetne dividend	-	-	-	-
Prihod dostupan zajedničkim akcionarima bez vanrednih stavki	18,331.00	33,626.00	32,881.00	19,137.00
Prihod dostupan zajedničkim akcionarima uključujući vanredne stavke	18,331.00	33,626.00	32,881.00	19,137.00
Ponderisani prosek akcija u opticaju	-	-	-	-
Osnovni prihod po akciji izuzimajući vanredne stavke	-	-	-	-
Osnovni prihod po akciji uključujući vanredne stavke	-	-	-	-
Prilagođavanje umanjenja	-	-	-	-
Smanjeni ponderisani prosek akcija u opticaju	28,264.71	28,264.71	28,264.71	28,264.71
Smanjeni prihod po akciji izuzimajući vanredne stavke	0.65	1.19	1.16	0.68
Smanjeni prihod po akciji uključujući vanredne stavke	-	-	-	-
Dividend po akciji-zajedničke akcije, primarno izdavanje	0.23	0.40	0.70	0.23
Bruto dividend-zajedničke akcije	-	-	-	-
Neto prihod nakon rashoda kompenzacije berze	-	-	-	-
Osnovni prihod po akciji nakon rashoda kompenzacije berze	-	-	-	-
Smanjeni prihod po akciji nakon rashoda kompenzacije berze	-	-	-	-
Amortizacija	-	-	-	-
Ukupne posebne stavke	-	-	-	-
Normalizovan prihod pre oporezivanja	-	-	-	-
Efekat posebnih stavki na porez prihoda	-	-	-	-
Porez prihoda izuzimajući uticaj posebnih stavki	-	-	-	-

Normalizovan prihod nakon oporezivanja	-	-	-	-
Normalizovan prihod	-	-	-	-
Osnovni normalizovani prihod po akciji	-	-	-	-
Smanjeni normalizovani prihod po akciji	0.65	1.19	1.16	0.68

6.2. China Taiping Insurance Holdings Company Limited

Ovo je osiguravajuća korporacija sa sedištem u Hong Kongu, čija je delatnost opšte korporacijsko strateško planiranje, kapitalno upravljanje, razvoj podrške operativnog posla, odnosi sa investitorima, kreditni rejting, istraživanje odnosa analiza i usaglašavanje sa zakonima i regulativama Hong Konga.

Delatnosti i proizvodi osiguranja *China Taiping Insurance Holdings Company Limited*:

- I. **Životno osiguranje** ova korporacija sprovodi preko svog člana *Taiping Life Insurance Company Limited (TPL)*, čiji je vlasnik 50,05% i koja poseduje nacionalnu licencu za obavljanje poslova životnog osiguranja na domaćem tržištu. *TPL* je uglavnom angažovana u preuzimanju rizika ugovora direktnog životnog osiguranja u NR Kini, a svoje proizvode distribuira kroz individualne agente, marketing tim, posrednike i Bancassurance¹⁶. Ima 33 glavne filijale i oko 707 podfilijala i prodajnih centara u glavnim gradovima.
- II. **Osiguranje imovine i osiguranje od nezgode** korporacija sprovodi preko *Taiping General Insurance Company Limited (TPI)*, čiji je vlasnik 51,77% i koja poseduje nacionalnu licencu za obavljanje poslova osiguranja imovine i osiguranja od nezgode na domaćem tržištu. *TPI* je uglavnom angažovana u preuzimanju rizika auto, pomorskog i nepomorskog osiguranja u NR Kini i ima 27 glavnih filijala i više od 369 potfilijala i prodajnih centara u glavnim gradovima.

Na teritoriji Hong Konga ove poslove obavlja *China Taiping Insurance (HK) Company Limited*, koja je u potpunosti u vlasništvu korporacije i čija je delatnost preuzimanje rizika auto osiguranja, osiguranja imovine, osiguranja od odgovornosti, pomorsko, zdravstveno i osiguranje od nezgode u Hong Kongu.

- III. **Reosiguranje** sprovodi preko *Taiping Reinsurance Company Limited (TPRe)*, koja je u potpunosti u vlasništvu korporacije i koja posluje u Hong Kongu od 1980. godine, a čija je delatnost preuzimanje rizika svih vrsta globalnog reosiguranja, osim reosiguranja nezgoda izvan Azije i osnovna tržišta su mu

¹⁶ Bancassurance- model saradnje banke i osiguravajućeg društva, gde osiguravač koristi kanale banke za prodaju svojih proizvoda

Hong Kong, Kina, Japan i druge azijske zemlje i teritorije, ali i Evropa i ostatak sveta.

- IV. **Investicioni menadžment** (Asset Management), koji se sprovodi preko *Taiping Asset Management Company Limited* i *Taiping Assets Management (HK) Company Limited*, koje su angažovane u konsultantskim uslugama prilikom investiranja.
- V. **Posredovanje u osiguranju korporacija** obavlja preko *Taiping Reinsurance Brokers Limited* i angažovana je u uslugama posredovanja za osiguravajuća i reosiguravajuća društva, a ključna tržišta su joj Hong Kong, Makao, Singapur i NR Kina.
- VI. **Penziono osiguranje** se sprovodi preko *Taiping Pension Company Limited*, čija je delatnost pružanje usluga poverenika i obezbeđivanje profesionalnih anuiteta na teritoriji NR Kine.

6.3. China Pacific Insurance Group (CPIC Group)

Ovo je korporacija, koja je 2001. godine izrasla na temelju nekadašnje *China Pacific Insurance Company*, osnovane još 1991. godine sa sedištem u Šangaju. Ova korporacija je druga po veličini na tržištu osiguranja imovine i treća na tržištu životnog osiguranja u Kini i kroz svoje ispostave pruža sveobuhvatne usluge, uključujući životno osiguranje, osiguranje imovine i reosiguranje. Proizvodi osiguranja ove korporacije uključuju: auto osiguranje, osiguranje porodične imovine, osiguranje od odgovornosti, investiciono osiguranje, osiguranje od nezgode i povrede, životno i zdravstveno osiguranje, osiguranje maloletnih lica, osiguranje usluga i sitno osiguranje.

Delatnosti i proizvodi *China Pacific Insurance Group*:

- I. **Životno osiguranje** korporacija sprovodi preko svog člana *China Pacific Life Insurance Co.,Ltd*, koja u okviru korporacije posluje od novembra 2001. godine, sa sedištem u Šangaju i registrovanim kapitalom u iznosu od 5,1 milijarde RMB. Ova kompanija je 2008. godine inkasirala premije u iznosu od oko 66 milijarde RMB i tom prilikom se rangirala na trećem mestu na tržištu životnog osiguranja u Kini. Kompanija posluje putem mreže agenata, direktne prodaje i sistema „bancassurance“ i na taj način pokriva gotovo čitavu državu, a takođe posluje i putem velikog broja svojih partnera posrednika i posredničkih agencija, kao i preko telefonskog servisa. Kompanija neprestano radi na usavršavanju tehnika poslovanja, uvodeći inostrane napredne tehnologije, a sve u cilju postavljanja čvrstih osnova za bolji i brži razvoj u budućnosti.
- II. **Osiguranje imovine** ova korporacija sprovodi preko svog člana *China Pacific Property Insurance Co.,Ltd.*, sa sedištem u Šangaju, čiji je registrovani kapital 7,3 milijarde RMB. Ova kompanija vrši uluge različitih osiguranja imovine,

kratkoročnog zdravstvenog osiguranja, osiguranja od nezgode, ali i preuzimanja rizika u različitim industrijama, kao što su avio, pomorska i auto industrija, električna, petrohemijaska, mašinska, tekstilna i mnoge druge. Kompanija zapošljava agente u više od 350 glavnih lučkih gradova u preko 130 zemalja i regiona i uspostavlja veze kako sa domaćim, tako i sa inostranim osiguravačima, reosiguravačima i institucijama osiguranja. Kompanija usmerava svoje poslovanje u skladu sa strategijom o zahtevima klijenata i zauzima vodeću poziciju na kineskom tržištu osiguranja imovine.

- III. **Investicioni menadžment** (Asset Management) se sprovodi preko *Pacific Asset Management Co., Ltd.*, koja posluje u okviru korporacije od juna 2009. godine, sa sedištem u Šangaju i registrovanim kapitalom u iznosu od 500 miliona RMB. Delokrug poslovanja kompanije je: upravljanje i korišćenje sopstvenog kapitala i premija, ulaganje kapitala u upravljanje, savetovanje i druge investicije, u skladu sa zakonom i regulativama. Kompanija daje prednost interesu klijenta i izgradila je čitav mehanizam ulaganja kapitala, tako da u potpunosti zaštiti interes klijenta i da svaki klijent ima fer tretman, a s tim u vezi kompanija je otvorila odvojene račune za različita ulaganja, kako bi se ostvarila zaštita od moralnog rizika. Kompanija ima 108 zaposlenih, od kojih svi menadžeri imaju najmanje master diplome i bogato radno iskustvo, a mnogi su se ili školovali ili su radili u inostranstvu.

Osnovna strategija kompanije u narednih nekoliko godina je razvoj investicionog menadžmenta vodećih kineskih kompanija kroz različite usluge i inovacije.

- IV. Poslove osiguranja, ali na teritoriji Hong Konga, korporacija sprovodi preko *China Pacific Insurance Co., (HK) Ltd.*, koja je u njenom potpunom vlasništvu, osnovana je 1994. godine i ima osnivački kapital u iznosu od 250 miliona HKD¹⁷. Kompanija pruža najrazličitije usluge korporacijskim i individualnim klijentima, koje obuhvataju: zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezgode, auto, avio i pomorsko osiguranje, osiguranje robe u transportu, oštećenja imovine, osnovno osiguranje od odgovornosti i osiguranje od novčanog gubitka, trudeći se da iskoristi prednosti sinergije između Kine i Hong Konga, ali sa akcentom na Hong Kongu, koncentrišući se na potrebe klijenata, kako bi obezbedila savremene proizvode i usluge društvu.
- V. Nadalje, od 2010. godine u Hong Kongu posluje i kompanija *CPIC Investment Management (HK) Company limited*, koja je osnovala kompletni investiciono istraživački tim i sistem, koji pruža usluge investicionog menadžmenta i sakupljanja finansijskog menadžmenta za klijente.

¹⁷ HKD-hongkoški dolar- zvanična monetarna jedinica u Hong Kongu, ali se nezvanično koristi i u Makau

Korporacija *China Pacific Insurance Group* nastoji da bude odgovorna osiguravajuća kompanija i da kao glavnu vrlinu istakne svoj poslovni integritet, znanje, održivost i težnju ka najboljem, sve kroz razvoj strategija i kreiranje vrednosti svojim klijentima, akcionarima, zaposlenima, a u cilju doprinosa harmoniji u društvu. Kao jedna odgovorna osiguravajuća kompanija, od svog osnivanja do danas, *China Pacific Insurance Group* aktivno učestvuje u mnogim društveno korisnim akcijama, pomažući siročad i hendikepirane, dajući donacije za osnivanje obrazovnih fondova, pružajući podršku siromašnima i žrtvama katastrofa. Sa iznosom od preko 30 miliona

RMB korporacija je učestvovala u projektu izgradnje više od 60 škola, zatim u akcijama borbe protiv poplava, zemljotresa, snežnih oluja, SARS-a, itd.

Iz prethodno navedenog vidimo da korporacija *China Pacific Insurance Group* kroz svoje poslovanje nastoji, ne samo da razvija svoju delatnost i usluge na polju osiguranja u NR Kini i Hong Kongu, već i da stalnim usavršavanjem i ulaganjem u različite investicije postane konkurentan član na međunarodnom finansijskom tržištu.

6.4. China Ping An Insurance Group

Ova korporacija je osnovana 1988. godine, sa sedištem u Shenzhen-u, čije se ispostave uglavnom bave osiguranjem i finansijskim uslugama, ali je na samom početku poslovala kao uobičajena osiguravajuća kompanija. Sredinom 90ih je preusmerila svoje poslovanje i na finansijske usluge i započela ulaganja u inostrana preduzeća. Korporacija posluje u čitavoj Kini, ali i u Hong Kongu i Makau i ima svoja predstavništva u 150 zemalja.

U okviru korporacije posluju različite kompanije pokrivajući različite proizvode osiguranja, pa je tako *Ping An Life Insurance Company of China, Ltd.* zadužena za poslove životnog osiguranja, *Ping An Property & Casualty Insurance Company of China, Ltd.* sprovodi osiguranje imovine i osiguranje od nezgode, *China Ping An Insurance Overseas (Holdings) Limited* sa sedištem u Hong Kongu obavlja poslove osiguranja na toj teritoriji, a *Ping An Trust & Investment Co.* je zadužena za preuzimanje rizika finansijskih ulaganja.

Delatnosti i proizvodi *China Ping An Insurance Group*:

- I. **Životno osiguranje** ova korporacija sprovodi preko kompanije *Ping An Life Insurance Company of China Ltd*, koja je osnovana 2002. godine i koja zauzima vodeće mesto u korporaciji *China Ping An Insurance Group*.

Kako se kinesko tržište osiguranja širilo poslednjih 10tak godina, tako je i poslovanje ove kompanije užurbano raslo, dostižući vodeću poziciju, kako u obimu poslovanja, tako i u kvalitetu usluge. Ulažući u modernizaciju poslovne strukture, filozofiju menadžmenta, kulturu kompanije i profesionalizam zaposlenih, kompanija je bila pionir u životnom osiguranju na kineskom tržištu, sa timom od više od 180.000 agenata prodaje. Kompanija je takođe razvila i snažnu back-office podršku, intenzivnu obuku, ujedinjen sektor IT podrške, osmislila je

tri vrste kanala prodaje: individualno osiguranje, grupno osiguranje i preko agenata banke i sveobuhvatni sistem proizvoda, a sve u cilju zadovoljenja potreba klijenata. Ima široku ponudu proizvoda, od tradicionalnog štednog osiguranja do garantnih proizvoda, osiguranja zasnovanog na bonusima i investicijama.

Trenutno kompanija ima 35 filijala, više od 2.600 pridruženih jedinica i nacionalnu servisnu mrežu. Izrazito je fokusirana na klijenta i prva je u Kini otvorila centralizovan call centar. To je, takođe, kompanija koja je prva uvela servis hitne podrške za klijente u zemlji i inostranstvu.

- II. **Osiguranje imovine** korporacija sprovodi preko kompanije *Ping An Property & Casualty Insurance Company of China, Ltd.*, koja je osnovana 2002. godine i koja iz godine u godinu beleži rast svog poslovanja. Ova kompanija preko svojih 35 filijala i 1.100 potfilijala obezbeđuje usluge osiguranja imovine širom Kine. Kompanija je ustanovila i mrežu agenata u skoro 400 gradova i 150 zemalja i regiona, razvijajući poslovanje sa preko 160 osiguravajućih i reosiguravajućih društava, uključujući, između ostalih i *China Reinsurance*, *Munich Reinsurance* i *Swiss Reinsurance*. Na osnovu godišnjeg izveštaja za 2003. godinu kompanija je imala preko 4 miliona klijenata osiguranja, a trenutno generišu značajan priliv premija osiguranja imovine iz ekonomski razvijenih oblasti.
- III. **Zdravstveno osiguranje** korporacija sprovodi preko svoje kompanije *Ping An Health Insurance Company Ltd*, koja je osnovana 2005. godine sa sedištem u Šangaju i obezbeđuje usluge zdravstvenog osiguranja, osiguranja od nezgode, menadžment državnog zdravstvenog osiguranja, zdravstveno savetovanje, reosiguranje itd. Zasnivajući svoje poslovanje na profesionalnosti i normativnosti ova kompanija se fokusira na usvajanje vodećih međunarodnih tehnika zdravstvenog osiguranja primenjujući ih u praktikovanju domaćeg zdravstvenog osiguranja. Kompanija *Ping An Health Insurance Company Ltd* je ustanovila široku mrežu zdravstvenog osiguranja i sistem korisničke usluge na kineskom i engleskom jeziku dostupne 24 časa. Ova kompanija pruža sveobuhvatne usluge osiguranja korporativnim klijentima i pojedincima, uključujući zdravstveno osiguranje, zdravstvenu zaštitu, konsultacije stručnjaka, hitnu pomoć i drugo i pokriva zemlje i regione širom sveta.

U smislu poslovanja ova korporacija ulaže napore ka zdravim i čvrstim razvijanjem tržišta osiguranja imovine, osiguranja od nezgode i životnog osiguranja, promovišući njihovu konkurentnost na tržištu i stabilan rast učešća i težeći da proširi uslužne oblasti na korporativno poslovanje i usluge zdravstvenog osiguranja.

Što se tiče bankarstva, korporacija razvija integrisano bankarsko poslovanje kroz potpuno korišćenje različitih sredstava, uključujući korisnike, proizvode, kanale i platforme i kroz tu sinergiju nastoji da izgradi integrisanu finansijsku uslugu, koja bi omogućavala klijentu korišćenje različitih finansijskih proizvoda na jednom mestu.

Nadalje, što se tiče investiranja, korporacija radi na izgradnji i rastu svojih investicionih kapaciteta, kako bi osnovala naprednu investicionu platformu, ojačala proces investiciono odgovornog upravljanja, uvela mehanizam fine kontrole rizika i razvila poslovanje investicionog menadžmenta treće strane, a sve u cilju obezbeđivanja klijenata sa višestrukim investicionim proizvodima, sa jedne strane, ali i u nastojanju osvajanja kineskog investicionog tržišta, sa druge strane.

Cilj korporacije je da ustanovi osiguranje, bankarstvo i investiranje kao svoju osnovnu delatnost, kroz model „jedan korisnik, jedan račun, višestruki proizvodi i usluga na jednom mestu“, na koji način bi uvećala broj svojih korisnika, zauzela značajno mesto na tržištu lidera, ali i uvećala svoj profit i obezbedila akcionarima stabilne dividende na duge staze.

6.5. People Insurance Company of China Group (PICC)

Ova korporacija je osnovana 1949. godine, u vlasništvu je države i sedište joj je u Pekingu. Ima registrovani kapital u iznosu od 15,5 milijardi RMB. Posluje na teritoriji NR Kine, gde ima više od 4500 filijala, preko 80.000 zaposlenih i najveći je kineski osiguravač imovine. Ovlašćeni je osiguravač svih najvećih proizvoda osiguranja, izuzev životnog. Poslovanje ostvaruje preko osam svojih različitih ispostava: *PICC Property and Casualty Co.*, *PICC Asset Management Co.*, *PICC Health Insurance Co.*, *PICC Life Insurance Co.*, *PICC (HK) Co.*, *Zhongsheng International Insurance Brokers Co., Ltd.*, *China Insurance Brokers Co., Ltd.*, i *Mesoproterozoic Insurance Brokers Ltd.*

Kroz direktno i indirektno učešće *American International Group (AIG)* je vlasnik 19,8% akcija ove korporacije. Prethodnih godina PICC je otkupljivala akcije različitih kompanija, između ostalog i 55% akcija *Huawen Holding* i kroz takve investicije proširila delokrug svog poslovanja sa osiguranja na različite finansijske oblasti, kao što su investicioni fondovi i sl.

PICC P&C je kineski agent za većinu inostranih osiguravajućih društava, uključujući *Lloyd's* i ima svoja predstavništva u Londonu i Njujorku.

7. PLAN RAZVOJA TRŽIŠTA OSIGURANJA

Kina kao država sa strogim i uređenim sistemom upravljanja, koristi taj svoj sistem i za uređenje delovanja i poslovanja osiguravajućih društava na svom tržištu. Naime, poslednjih 60 godina, vlada NR Kine u saradnji sa Komisijom za nadzor osiguranja svakih 5 godina donosi novi plan razvoja, izmena i realizacija poslovanja društava za osiguranje, a poslednji takav *Plan* donet je 2011. godine i odnosi na period 2011.-2015. godina, određujući pravac razvoja tržišta osiguranja, fokusirajući se na zadatke i političke mere, kao i na ostvarivanje plana razvoja industrije osiguranja za zadati period. Ovaj plan predstavlja važnu osnovu za regulisanje tržišta osiguranja, ali i za usmeravanje kretanja i ponašanja istog.

Međutim, pre nego što se pozabavimo ovim poslednjim *Petogodišnjim planom*, prikazaćemo ciljeve i dostignuća plana koji mu je prethodio, a koji se odnosio na period 2006.-2010. godina. Naime, taj period je bio izuzetan period za kinesku osiguravajuću industriju.

Temeljno su sprovedeni koncepti razvoja, kako bi se efikasno odgovorilo na međunarodnu finansijsku krizu i održao dobar i brz razvoj. Sveobuhvatnim i profesionalnim delovanjem i razvojem modernog tržišnog sistema, upravljanjem i funkcionisanjem starih osiguravajućih društava, ali i pojavom velikog broja novih, postignuto je dalje širenje tržišta osiguranja, usluga osiguravajućih društava i njihovog operativnog nivoa.

Usluge osiguranja imaju sve veću ulogu, istražuje se promocija različitih oblika osiguranja, traže se načini višekanalnog poljoprivrednog osiguranja i multi-level sistema socijalne sigurnosti, gde se teži ka maksimalnom učestvovanju u osiguranju domaćinstava od poplava, zemljotresa i drugih prirodnih nepogoda. Nadalje, kako je Kina poslednjih 20 godina izuzetno atraktivno tržište za svaku vrstu ulaganja i poslovanja, a svakoj investiciji je neophodna neka vrsta osiguranja, to je industrija osiguranja sve više rasla i zauzimala sve veću ulogu u ekonomskom i društvenom razvoju.

Sveobuhvatno jačanje sistema osiguranja, dovelo je i do potrebe za izmenama i reformama zakonskih akata koji ovu oblast regulišu, što je dodatno učvrstilo osnove osiguravajućih institucija NR Kine i podstaklo dalji razvoj poslovanja osiguravajućih društava na tržištu osiguranja Kine.

Naime, u 2010. godini prihod od premija osiguranja dostigao je iznos od 1,45 milijardi RMB, što je 2,7 puta više nego 2005. godine, a ukupna aktiva je premašila 5 milijardi RMB, što je 3,2 puta više nego 2005. godine. Osiguranje je postalo jedan od najbrže rastućih sektora kineske nacionalne ekonomije, a Kina je postala zemlja sa najvažnijim tržištem osiguranja u nastajanju na svetu. Međutim, neophodno je bilo negovati stečena iskustva i težiti daljim dostignućima u razvoju industrije osiguranja, što je i učinjeno novim *Petogodišnjim planom razvoja za period 2011.-2015. godina*.

7.1. Petogodišnji plan razvoja za period 2011.-2015. godina

U ovom periodu dolazi do dubokih i najrazličitijih promena, kako u međunarodnom, tako i u kineskom ekonomskom i socijalnom ambijentu, i to promena koje su pre svega dovele do povećanja ekonomske nesigurnosti. Naime, u međunarodnom okruženju, razvoj ekonomske globalizacije i tehnološke inovacije izrodili su dalekosežni uticaj međunarodne krize, svetski privredni rast je usporen i suočeni smo sa problemom međunarodnog monetarnog sistema, a u kineskom okruženju imamo i dalje ubrzan razvoj industrijalizacije, urbanizacije, razvoja marketinga i stalnog napretka razvoja ekonomije. U takvim okolnostima suočavanja kontradiktornosti, razvoj kineske industrije osiguranja je ušao u novu fazu, jer će Kina nastaviti svoj stabilni i brz razvoj, i to tokom dužeg perioda. Samim tim porašće dohodak stanovništva, a na taj način će se obezbediti i solidna osnova za razvoj svih privrednih grana, pa i osiguranja.

Istovremeno treba primetiti da je moderni razvoj industrije osiguranja u Kini započeo relativno kasno, što je pre svega uslovljeno njenim političkim sistemom i višedecenijskom zatvorenosti za strane uticaje. Još uvek postoje određeni problemi, koji treba da budu rešeni, a to se odnosi na pokrivenost, način pružanja usluga osiguranja u nekim oblastima,

nedostatak visoko kvalifikovanog kadra i dr. Međutim, tempom kojim se Kina trenutno kreće, nema sumnje da će i ovi problemi biti relativno brzo rešavani i uspešno prevaziđeni.

7.2. Mere o kapitalu društava za osiguranje - Nove mere

U maju 2010. godine, nakon tri kruga javnog raspravljanja, donete su *Mere o kapitalu društava za osiguranje*, poznatije kao *Nove mere*, koje su počele sa primenom od juna iste godine. Na osnovu tih novih regulativa u osiguravajuće kompanije, osim akcionara i osiguravajućih kompanija sa berzanske liste, mogu da investiraju domaće kompanije i strane finansijske organizacije.

Uslovi za domaće kompanije su: (1) dobro poslovno ponašanje, stabilna i profitabilna finansijska situacija, (2) ugledna kreditna sposobnost i poreski dosije, (3) nepostojanje kriminalnih i ilegalnih aktivnosti u poslednje 3 godine i (4) ukoliko su investitori finansijske organizacije, treba da budu zvanično kvalifikovane za nadzor.

Uslovi za strane finansijske organizacije: (1) dobro poslovno ponašanje, stabilna i profitabilna finansijska situacija i da su ostvarivale profit u poslednje 3 knjigovodstvene godine, (2) da imaju najmanje 2 milijarde \$ ukupne aktive u prethodnoj godini, (3) da od strane međunarodnih kreditnih agencija imaju A kreditni rejting za poslednje 3 godine, (4) nepostojanje kriminalnih i ilegalnih aktivnosti u poslednje 3 godine i (5) ukoliko su investitori finansijske organizacije, treba da budu zvanično kvalifikovane za nadzor.

Nadalje, ovim merama regulisana su prava i obaveze akcionara, i to na sledeći način:

- Glavni akcionari osiguravajućeg društva moraju da poseduju najmanje 15% akcija društva ili da direktno ili indirektno upravljaju društvom, ukoliko poseduju manje od 15% akcija;
- Glavni akcionari moraju da imaju sposobnost doslednog ulaganja i da ostvaruju profit u prethodne tri obračunske godine; da imaju jaku finansijsku sposobnost i da neto aktivu najmanje 20 miliona RMB; da imaju dobar ugled i vodeći status u sopstvenoj industriji.
- Akcionari treba da obezbede svoj deo u novcu pre nego u materijalnim dobrima; akcionari su aktivni držaoci udela, a akcionari u stanju mirovanja su zabranjeni; akcionar neće ugroziti interese društva neprimerenim transakcijama; obavezan je da prijavi društvu akciju zaloga i sl.
- Promena akcionara, koji poseduju 5% i više akcija društva dozvoljena je samo uz odobrenje Komisije za kontrolu osiguranja, a sve ostale smene akcionara moraju biti prijavljene istoj Komisiji uz poštovanje svih potrebnih procedura.

Kako se intezivirao progres kineske finansijske integracije, tako se i povećavao broj kineskih osiguravajućih kompanija, koje se ne zadovoljavaju samo ograničenim poslovima osiguranja.

Umesto toga, one počinju da menjaju obim svog poslovanja. Do kraja marta 2010. godine Kina je već imala sedam osiguravajućih korporacija i jednu holding kompaniju, koje su svojom totalnom aktivom, neto aktivom i premijama činile 75% ukupne osiguravajuće industrije.

Prema ovim *Merama* osiguravajuće korporacije su one koje su legalno registrovane, koje sadrže u svom imenu nazive *insurance group* ili *insurance holding* i odobrene su od strane Komisije za kontrolu osiguranja, s tim što je od strane zvaničnika Komisije za kontrolu osiguranja naglašeno da su stroga ograničenja za investicije doneta kako bi se naglasilo osiguranje kao glavna delatnost.

Procvat kineskog tržišta osiguranja konstantno privlači pažnju stranog kapitala. Ove nove *Mere* su imale podjednak uticaj u privlačenju novog stranog kapitala na kinesko osiguravajuće tržište, ali i na poslovanje već postojećih stranih osiguravajućih društava.

U januaru 2011. godine predsednik Komisije za kontrolu osiguranja govorio je o razvoju kineske industrije osiguranja, ističući da je u prethodnih 5 godina prihod od premija osiguranja uvećan za 24,2% godišnje i da je dostigao iznos od 720,12 milijardi RMB, a da je prihod od investicija prešao 6% godišnje. Kina je postala najvažnije tržište osiguranja u razvoju, gde se broj osiguravajućih društava sa 53, koliko ih je bilo 2005. godine, povećao na 146, koliko ih sada posluje.

Međutim, bez obzira na prikaz ovako dobrih rezultata poslovanja kineskih osiguravajućih društava u periodu 2005.-2011. godina, ipak se mora istaći da je 2010. godina bila teška za poslovanje stranih osiguravajućih kompanija u Kini. Tokom pomenute godine udeo stranih osiguravajućih društava na tržištu životnog osiguranja je samo 5%, a na tržištu osiguranja imovine čak samo 1%, iz čega se može zaključiti da strana osiguravajuća društva nisu delila dobrobiti brzog razvoja kineskog tržišta osiguranja.

Strana osiguravajuća društva se u Kini suočavaju sa različitim problemima prilikom svog poslovanja, i to pre svega: stagniranje tržišnog udela, pritisak na prihod od premija i teškoće u pronalaženju i zadržavanju zaposlenih.

Naime, zahvaljujući nepisanom pravilu Komisije za kontrolu osiguranja, stranim kompanijama je dozvoljeno otvaranje samo jednog svog predstavništva godišnje, tako da ne mogu da učestvuju na tržištu onoliko koliko žele. Drugo, većina stranih osiguravajućih društava se suočava sa problemom premije, jer im nije omogućeno da koriste najefikasniji način, kao što je prodaja proizvoda putem linka banka-osiguranje, a glavni razlog za to je taj što većina stranih osiguravajućih društava nema razvijenu blisku saradnju sa kineskim bankama. A treće, zaposleni kadar u stranim osiguravajućim društvima je veoma nestabilan. Većina agenata za prodaju je nedovoljno obrazovana, nema iskustva u poslovima osiguranja, a većina njih bira strane osiguravajuće kompanije kao prvi korak u svojoj karijeri. Nadalje, mnoga strana osiguravajuća društva postavljaju pred svoje zaposlene nerealne kratkoročne ciljeve, tako da i odlični zaposleni nisu u mogućnosti da izdrže takav pritisak.

Kako bi bolje poslovali, strana osiguravajuća društva u Kini treba da iskoriste svoje prednosti u odnosu na domaća društva, a koje se ogledaju, pre svega, u boljoj određenosti proizvoda i specijalizovanoj usluzi. Za ona društva koja tek razmišljaju o osvajanju kineskog tržišta osiguranja, savet je da urade detaljno istraživanje kineskog tržišta osiguranja, razmisle o gore navedenim problemima sa kojima se mogu suočiti, da razmisle o svojim prednostima i pripreme dobar plan za širenje svog poslovanja.

8. POSLOVANJE INDUSTRIJE OSIGURANJA NR KINE

8.1. Tabela poslovanja industrije osiguranja za 2011. godinu

U milionima RMB¹⁸

PRIHOD OD PREMIJA	143.392.512,22
1. OSIGURANJE IMOVINE	46.178.231,58
2. OSIGURANJE LICA	97.214.280,64
(1) ŽIVOTNO OSIGURANJE	86.955.913,67
(2) ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	6.917.212,77
(3) OSIGURANJE OD NEZGODE	3.341.154,20
PENZIJSKO ANUITET OSIGURANJE	4.104.683,73
ISPLAĆENA POTRAŽIVANJA OD OSIGURANJA	39.293.732,38
1. OSIGURANJE IMOVINE	21.869.338,06
2. OSIGURANJE LICA	17.424.394,32
(1) ŽIVOTNO OSIGURANJE	13.009.348,85
(2) ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	3.596.650,21
(3) OSIGURANJE OD NEZGODE	818.395,26
OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI	18.823.799,47
BANKARSKI DEPOZIT	177.371.710,33
INVESTICIJE	377.366.746,59
UKUPNA AKTIVA	601.381.032,44
IZNOS PENZIONOG ANUITETA PREDUZEĆA PENZIJSKOG OSIGURANJA	13.781.773,16
IZNOS INVESTICIJONIH ANUITETA PREDUZEĆA PENZIJSKOG OSIGURANJA	13.246.962,68

¹⁸ Na dan 31.12.2011. godine odnos 1euro=8,25 yuan

Izvor: <http://www.circ.gov.cn>

Napomena:

- Podaci iz ove tabele zasnovani su na Obaveštenju objavljenim u vezi sa “Pravilima ugovora o osiguranju i knjigovodstva”, objavljenim u broju 15 /2009. godine.
- Statistički pokazatelji premije osiguranja utvrđeni su na osnovu “Računovodstvenih standarda preduzeća”(2006.god.) i potvrđeni kroz ugovorene premije osiguranja.
- Statistički pokazatelji isplaćenih iznosa osiguranja utvrđeni su na osnovu “Računovodstvenih standarda preduzeća” (2006.god.) i potvrđeni kroz ugovorne obaveze isplate
- Kumulativni broj prihoda od premija osiguranja, isplaćenih osiguranja, troškova poslovanja, kao i troškova upravljanja, bankarski depozit, investicije i ukupna aktiva za tekuću godinu su statistički podaci od kraja meseca
- Bankarski depozit obuhvata depozit po viđenju, oročeni depozit, garantni depozit i depozit kapitala.
- Anuiteti kompanija penzijskog osiguranja ukazuju da se kompanije penzijskog osiguranja oslanjaju na pravila “Načine provere anuiteta kompanija” i “ Načine provere upravljanja anuitetnim fondovima kompanija”, a nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, poverenik kompanije dobijeni uplaćeni depozit deponuje na račun preduzeća.
- Poverenik za upravljanje imovinom anuiteta kompanije penzijskog osiguranja upravlja poverenom akumuliranom neto anuitetnom imovinom kompanije, u skladu sa procenjenom vrednošću novčanog iznosa, izuzimajući uplate koje tek treba da budu uplaćene i imovinu na ličnom računu.
- Anuitet kompanija penzijskog osiguranja je kumulativni broj za tekuću godinu, a upravljanje imovinom i upravljanje investicijama su kvartalni statistički podaci.
- Statistika anuiteta kompanija penzijskog osiguranja, upravljanja imovinom, upravljanja investicijama je na osnovu kvartalnih prijava.
- Statistički podaci osiguranja podnose lično kompanije i isti nisu revidirani.

8.2. Tabela prihoda od premija osiguranja imovine za 2011.godinu

PRIKAZ TABELE: Komisija za kontrolu osiguranja Kine - OSIGURANJE IMOVINE

STRUKTURA KAPITALA	NAZIV PREDUZEĆA	PRIHOD OD PREMIJA (u milionima RMB)
DOMAĆI KAPITAL	人保股份 Akcije PICC	17.337.226,91
	Osiguranje imovine od nezgode kontinentalne Kine	1.625.562,47
	出口信用 China export and credit insurance corporation	1.023.427,38
	中华联合 CHINA INSURANCE	2.095.460,71
	太保财 TAIPING OSIGURANJE IMOVINE	6.159.110,69
	平安财 PING AN OSIGURANJE IMOVINE	8.333.256,04
	华泰 HUATAI INSURANCE GROUP	479.777,59
	天安 TIANAN INSURANCE	782.030,45
	大众 DAZHONG INSURANCE	172.159,87
	华安 HUA AN FOND	488.088,15
	永安 YONG AN INSURANCE	647.204,22
	太平保险 TAIPING INSURANCE	580.104,78
	民安 MINAN PROPERTY AND CASUALTY INSURANCE CO, LTD	207.985,33
DOMAĆI KAPITAL	中银保险 BANK OF CHINA INSURANCE	289.581,64
	安信农业 ANXIN AGRICULTURAL INSURANCE CO, LTD	71.374,09
	永诚 ALLTRUST INSURANCE	527.584,18
	安邦 ANBANG INSURANCE	714.885,18
	信达财险 XINDA PROPERTY AND CASUALTY INSURANCE CO, LTD	121.590,86
	安华农业 ANHUA AGRICULTURAL INSURANCE CO, LTD	263.501,45
	天平车险 TIANPING AUTO INSURANCE	402.264,91

	阳光财产 SUNSHINE INSURANCE GROUP CORPORATION LIMITED	1.331.669,26
	阳光农业 SUNLIGHT AGRICULTURAL MUTUAL INSURANCE COMPANY	169.191,42
	都邦 DUBON INSURANCE	335.598,07
	渤海 BOHAI PROPERTY INSURANCE CO,LTD	149.996,92
	华农 CHINA HUANONG PROPERTY&CASUALTY INSURANCE CO,LTD	24.415,11
	国寿财产 CHINA LIFE PROPERTY&CASUALTY INSURANCE COMPANY LIMITED	1.639.556,86
	安诚 ANCHENG PROPERTY&CASUALTY INSURANCE CO, LTD	170.992,05
	长安责任 CHANG AN PROPERTY AND LIABILITY INSURANCE LTD	182.028,81
DOMAĆI KAPITAL	国元农业 GUOYUAN AGRICULTURAL INSURANCE CO,LTD	151.388,74
	鼎和财产 DINGHE PROPERTY INSURANCE CO	119.093,81
	中煤财产 CHINA COAL INSURANCE CO, LTD	8.204,26
	英大财产 YINGDA TAIHE PROPERTY INSURANCE CO,LTD	301.559,51
	浙商财产 ZHESHANG PROPERTY AND CASUALTY INSURANCE COMPANY LIMITED	186.144,69
	紫金财产 ZKING PROPERTY&CASUALTY INSURANCE CO,LTD	155.051,72
	泰山财险 TAISHAN PROPERTY INSURANCE	4.599,60
	众诚保险 URTRUST INSURANCE CO, LTD	2.392,52
	锦泰财产 JINTAI INSURANCE	15.407,26
	长江财产 CHANGJIANG PROPERTY&CASUALTY INSURANCE CO, LTD	17,97

	MEĐUZBIR	47.269.485,48
STRANI KAPITAL	美亚 CHARTIS INSURANCE COMPANY CHINA LIMITED	105.438,02
	东京海上 TOKIO MARINE	47.387,43
	丰泰 WINTERTHUR INSURANCE	24.146,00
	太阳联合 RSA	14.644,65
	丘博保险 CHUBB INSURANCE (CHINA) COMPANY LIMITED	15.774,84
	三井住友 SUMITOMO MITSUI FINANCIAL GROUP	44.836,31
	三星 SAMSUNG	42.854,75
	安联 ALLIANZ	40.364,91
	日本财产 SOMPO JAPAN INSURANCE (CHINA) CO, LTD	29.733,54
STRANI KAPITAL	利宝互助 LIBERTY MUTUAL INSURANCE	51.739,10
	安盟- GROUPAMA AVIC INSURANCE	8.702,62
	苏黎世 ZURICH INSURANCE	26.883,10
	现代财产 HYUNDAI INSURANCE (CHINA) COMPANY LIMITED	9.804,55
	劳合社 LLOYD'S	2,00
	中意财产 GENERALI CHINA INSURANCE CO, LTD	21.767,08
	爱和谊 AIOI NISSAY DOWA INSURANCE (CHINA) COMPANY LIMITED	3.980,74
	国泰财产 CATHAY INSURANCE	16.166,89
	日本兴亚 NIPPONKOA INSURANCE	3.471,62
	乐爱金 LIG CHINA	7.001,01
	富邦财险 FUBON INSURANCE	4.888,83

	信利保險 XL INSURANCE (CHINA) COMPANY LIMITED	1.514,39
	MEĐUZBIR	521.102,39
	UKUPNO	47.790.587,87

Izvor: <http://www.circ.gov.cn>

Napomena:

- Podaci u ovoj tabeli su implementacija obaveštenja o osiguravajućim kompanijama, u skladu sa relevantnim zahtevanim podacima;
- Prihod od premija osiguranja je kumulativni broj podataka iz različitih osiguravajućih društava dostavljenih Komisiji za nadzor osiguranja na mesečnom nivou;
- Ovi podaci su nerevidirani;
- Zbog zaokruživanja obračuna, postoji mogućnost manjih grešaka.

8.3. Tabela premija prihoda od životnog osiguranja za 2011.godinu

PRIKAZ TABELE: Komisija za kontrolu osiguranja Kine-OSIGURANJE IMOVINE

STRUKTURA KAPITALA	NAZIV PREDUZEĆA	PRIHOD OD PREMIJA (u milionima RMB)
DOMAĆI KAPITAL	国寿股份 AKCIJE CHINA LIFE	31.825.306,37
	太保寿 CPIC	9.320.309,84
	平安寿 PING AN LIFE	11.896.740,73
	新华 NEW CHINA LIFE	9.479.667,07
	泰康 TAIKANG LIFE	6.793.738,74
	太平人寿 TAIPING LIFE	3.145.794,02
	建信人寿 CCB LIFE	128.118,66
	天安人寿 TIANAN LIFE	73.553,03
	光大永明 SUN LIFE EVER BRIGHT	358.530,80
	民生人寿 MINSHENG LIFE	976.563,93
	生命人寿 SINO LIFE INSURANCE CO,LTD	2.336.544,07
	国寿存续 BAI DU	1.395.383,52
	平安养老 PING AN PENZIONO	499.512,93
	中融人寿 ZHONGRONG LIFE INSURANCE CO, LTD	10.766,74
	合众人寿 UNION LIFE	998.249,83
	太平养老 TAIPING PENZIONO	53.204,20
	人保健康 PICC HEALTH INSURANCE COMPANY LIMITED	458.431,50
	华夏人寿 HUAXIA INSURANCE	516.440,61
DOMAĆI KAPITAL	正德人寿 DRAGON LIFE INSURANCE CO, LTD	36.135,89
	信泰 SINATAY LIFE INSURANCE CO, LTD	224.822,87

STRUKTURA KAPITALA	NAZIV PREDUZEĆA	PRIHOD OD PREMIJA (u milionima RMB)
	嘉禾人寿 JIAHE LIFE	316.277,98
	长城 GREAT WALL LIFE	314.919,72
	昆仑健康 KUNLUN HEALTH INSURANCE CO, LTD	8.256,59
	和谐健康 HEXIE HEALTH INSURANCE CO, LTD	168,73
	人保寿险 PICC LIFE	7.036.147,43
	国华 GUOHUA LIFE	313.947,00
	国寿养老 CHINA LIFE PENSION	0,00
	长江养老 CHANGJIANG PENSION INSURANCE CO, LTD	0,00
	英大人寿 YINGDA TAIHE LIFE INSURANCE CO, LTD	65.862,34
	泰康养老 TAIKANG PENSION	0,00
	幸福人寿 HAPPY INSURANCE LIFE	504.597,60
	阳光人寿 SUNSHINE INSURANCE GROUP CORPORATION LIMITED	1.595.406,73
	百年人寿 AEON LIFE	190.206,12
	中邮人寿 CHINA POST LIFE	802.338,07
	安邦人寿 ANBANG LIFE INSURANCE CO, LTD	10.423,37
	利安人寿 LIAN LIFE INSURANCE CO, LTD	50.090,96
	MEDUZBIR	91.736.458,00
STRANI KAPITAL	中宏人寿 MANULIFE-SINOCHEM	231.403,63
	中德安联 ALLIANZ	100.489,54
	金盛 ICBC-AXA LIFE	159.993,69

STRUKTURA KAPITALA	NAZIV PREDUZEĆA	PRIHOD OD PREMIJA (u milionima RMB)
	信诚 PRUDENTIAL LIFE	343.104,96
	交银康联 BOCOMM LIFE	46.569,55
	中意 GENERALI CHINA LIFE INSURANCE CO, LTD	358.392,98
	友邦 AIA	818.672,87
	海尔人寿 HAIR LIFE	47.168,47
	中荷人寿 ING BOB-LIFE INSURANCE CO, LTD	148.066,13
	中英人寿 AVIVA-COFCO	354.151,43
	海康人寿 AEGON CNOOC	117.424,64
	招商信诺 CIGNA&CMC	192.669,62
	长生人寿 NISSAY-GREATWALL LIFE	25.793,91
	恒安标准 HENG AN STANDARD LIFE	102.679,48
	瑞泰人寿 OLDMUTUAL-GUODIAN	4.187,35
	中法人寿 SINO-FRENCH LIFE INSURANCE CO, LTD	6.553,70
	华泰人寿 HUATAI LIFE	304.250,52
	国泰人寿 CATHAY LIFE INSURANCE	49.673,87
	中美联泰 MET LIFE	317.504,07
	平安健康 PINGAN HEALTH	13.143,36
	中航三星 SAMSUNG	32.379,67
STRANI KAPITAL	中新大东方 GREAT EASTERN	27.468,86
	新光海航 SHIN KONG-HNA LIFE	18.140,26
	汇丰人寿 HSBC INSURANCE	29.738,66
	君龙人寿 JUNLONG LIFE	13.960,22

STRUKTURA KAPITALA	NAZIV PREDUZEĆA	PRIHOD OD PREMIJA (u milionima RMB)
	MEĐUZBIR	3.863.581,45
	UKUPAN ZBIR	95.600.039,46

Izvor: <http://www.circ.gov.cn>

Napomene:

- Podaci u tabeli su implementacija obaveštenja o odredbama ugovora o osiguranju u osiguravajućim kompanijama u skladu sa relevantnim zahtevanim podacima
- Prihodi premija za datu godinu su prikazani na osnovu podataka iz različitih kompanija životnih osiguranja podnetih Komisiji za kontrolu osiguranja
- Isti podaci su dati od strane kompanija i nisu revidirani
- Zbog zaokruživanja prilikom obračuna prihoda od premija, mogu postojati manje greške
- Tabela ne uključuje održavanje poslovanja životnog osiguranja

Iz ove dve gore navedene tabele, a na osnovu iznosa premija, možemo da zaključimo da osiguravajuće kompanije sa domaćim-kineskim kapitalom učestvuju u mnogo većoj meri i na tržištu osiguranja imovine i na tržištu životnog osiguranja, nego što je to slučaj sa kompanijama sa stranim kapitalom. Da li je razlog tome kineska državna politika, kineski patriotizam ili se radi o tome da građani rađe svoje poverenje poklanjaju domaćim nego stranim osiguravajućim kompanijama nije moguće sa sigurnošću tvrditi.

9. DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE

Uporedo sa razvojem tržišta osiguranja NR Kine, razvijao se i sektor reosiguranja. Vodeću ulogu u poslovima reosiguranja na tržištu Kine ima, naravno, jedino reosiguravajuće društvo u potpunom vlasništvu države- *China Re Group*, ali i veliki svetski reosiguravači takođe imaju svoja predstavništva u Kini i veoma uspešno posluju.

9.1. *China Reinsurance Group Corporation (China Re Group)*

Ova korporacija se razvila iz odeljenja za reosiguranje *Narodne osiguravajuće kompanije Kine* (PICC), svojevremeno ispunjavajući prazninu nepostojanja reosiguravajućeg društva. U martu 1999. godine osnovana je *Kineska reosiguravajuća kompanija (China Reinsurance Company)*, koja je decembra 2003. godine restrukturirana u *Kinesku reosiguravajuću grupu (China Reinsurance Group Company)*, a zatim oktobra 2007. godine u *Kinesku*

reosiguravajuću korporaciju (*China Reinsurance Group Corporation*), započinjući potpuno novo poglavlje u poslovima reosiguranja. Ova korporacija posluje kroz šest svojih kompanija, i to:

China Property&Casualty Reinsurance Company Ltd., China Life Reinsurance Company Ltd., China Continent Property&Casualty Reinsurance Company Ltd., China Re Asset Management Company Ltd., China Insurance Media Company Ltd. and Huatai Insurance Agency&Consultant Services Ltd. Na ovaj način *China Re Group* pokriva sve oblasti reosiguranja, ali i direktnog osiguranja, investicionog menadžmenta, posredništva i osiguranja medija kroz koje izmenjena profesionalna struktura poslovanja dobija novi oblik.

Zajedno sa nekoliko značajnih izmena *China Re Group* je odigrala pozitivnu ulogu u kultivisanju kineske reosiguravajuće industrije, olakšavajući rast direktnog osiguravajućeg tržišta i podržavajući socijalni i ekonomski razvoj. Kao osiguravač osiguravača, ova korporacija je uvek igrala vodeću ulogu na kineskom osiguravajućem tržištu i bila glavni kanal reosiguranja. Kroz godine rada *China Re Group* je, sa jedne strane, izgradila visok nivo svog profesionalnog menadžerskog tima u različitim oblastima, uključujući aktuarstvo, zastupništvo pomorskih osiguravajućih društava, reklamacije, rizik menadžment, razvoj proizvoda i strategijsko istraživanje i razvoj, a sa druge strane, sakupila mnoštvo podataka i tehničkog materijala o reosiguranju i odradila uspešan posao tehničke promocije i razvoja. Tokom 2011. godine ova korporacija je uložila veliki napor da unapredi svoje poslovne tehnike i menadžment kroz strateški razvoj i zapošljavanje talenata. Kroz ostvarivanje profita uporedo je rastao i poslovni prihod, struktura korporacijskog portfolija se unapređivala, a kroz reforme i inovacije ostvarivan je novi napredak.

Kao vodeća kineska reosiguravajuća kompanija *China Re Group* sve više igra važnu ulogu i u međunarodnom reosiguranju, jer je trenutno izvršni član *Federation of Afro-Asian Insurance&Reinsurance (FAIR)*, redovni član *Asian Reinsurance Corporation (ARC)*, predsedavajući član i upravljačka kompanija *China Nuclear Insurance Pool (CNIP)*, potpredsedavajući član član *China Space Insurance Pool (CSIP)* i korporacijski član *Lloyd's-a*.

Tokom 2011. godine *China Re Group* je ostvarila prihod od premija u iznosu od 54.698 miliona RMB, a zabeleženi rast iz godine u godinu je iznosio 43,46%, uključujući 16.255 miliona RMB iz direktnog osiguranja i 38.443 miliona RMB iz poslova reosiguranja. U svetlu komplikovane domaće i međunarodne tržišne situacije tokom 2011. godine, *China Re Group* je preduzela istraživanja makro ekonomije i tržišta kapitala i podesila svoju strategiju ulaganja, fokusirajući se na povećanje odnosa fiksnog prihoda ulaganja i smanjenja pozicije kapitalnog ulaganja, a kao rezultat zabeležila je godišnji prihod od investicija u iznosu od 2,148 milijarde RMB.

Sledi finansijski izveštaj *China Re Group*:

CONSOLIDATED BALANCE SHEET

Currency: RMB thousand

ITEM	LINE	31 DECEMBER 2011	31 DECEMBER 2010	31 DECEMBER 2009
● ASSETS:				
Cash at bank and on hand	1	3,747,419	3,722,253	5,649,608
Financial assets held for trading	2	2,485,439	2,908,283	4,238,590
Securities purchased under agreements to resell	3	310,000	100,000	289,400
Interest receivable	4	2,106,572	1,347,502	933,693
Premium receivable	5	359,735	269,039	239,302
Receivables for assumed and ceded reinsurance contracts	6	11,974,362	8,307,868	13,901,279
Ceded unearned premium reserve	7	621,508	409,116	224,208
Ceded outstanding claims reserve	8	1,140,984	870,911	659,601
Term deposits	9	26,116,222	10,930,318	6,200,659
Available-for-sale financial assets	10	40,579,678	41,563,402	35,047,544
Held-to-maturity investments	11	11,177,807	6,840,995	3,442,590
Debt investment held through entrustment	12	450,000	450,000	450,000
Long-term equity investments	13	306,247	306,247	3,595,509
Statutory capital deposit	14	10,981,256	10,407,224	10,409,420
Investment properties	15	513,235	539,948	566,662
Fixed assets	16	2,277,461	2,227,271	1,650,121
Intangible assets	17	303,299	335,470	346,297
Goodwill	18	1,188,538	1,188,538	1,188,538
Deferred tax assets	19	1,223,141	932,188	563,441
Other assets	20	6,800,058	5,874,057	4,842,131
TOTAL ASSETS	21	124,662,961	99,530,630	94,438,593

Currency: RMB thousand

LIABILITIES AND OWNERS' EQUITIES	LINE	31 DECEMBER 2011	31 DECEMBER 2010	31 DECEMBER 2009
● LIABILITIES :				
Securities sold under agreements to repurchase	22	8,000,600	988,000	100,000
Premium in advance	23	617,243	567,602	738,024
Brokerage fee and commission payable	24	129,134	83,380	47,168
Reinsurance payable	25	5,942,915	4,470,450	6,192,913
Employee benefits payable	26	626,609	395,218	464,447
Taxes payable	27	497,038	441,535	111,003
Claims payable	28	191,211	167,632	256,982
Policyholders deposits	29	1,238,444	1,270,880	2,458,475
Unearned premium reserve	30	14,871,940	11,928,326	11,367,145
Outstanding claim reserve	31	22,551,441	20,918,699	20,843,932
Reserve for life insurance	32	24,301,231	13,829,612	9,304,476
Reserve for long-term health insurance	33	3,630,549	3,220,784	2,735,268
Deferred tax liabilities	34	144,360	295,242	407,528
Other liabilities	35	1,316,599	1,162,107	997,986
TOTAL LIABILITIES	36	84,059,314	59,739,467	56,025,347
● SHAREHOLDERS' EQUITY:				
Paid-in capital	37	36,407,611	36,407,611	36,407,611
Capital surplus	38	397,539	1,019,318	2,134,819
Surplus reserve	39	380,100	361,462	270,692
General risk provision	40	380,100	361,462	270,692
Undistributed profits	41	2,561,882	1,304,050	(1,006,480)
Attributable to shareholders of the Company	42	40,127,232	39,453,903	38,077,334
Minority interest	43	476,415	337,260	335,912
TOTAL SHAREHOLDERS' EQUITY	44	40,603,647	39,791,163	38,413,246
TOTAL LIABILITIES AND SHAREHOLDERS' EQUITY	45	124,662,961	99,530,630	94,438,593

Currency: RMB thousand

ITEM	LINE	2011	2010	2009
1 REVENUES	1	51,929,100	38,818,157	39,218,964
Net premium earned	2	49,239,571	36,088,288	34,408,147
Gross written premium	3	54,698,497	38,128,478	35,588,324
Including assumed reinsurance premium written	4	38,443,753	24,311,990	25,335,905
Less: Ceded premium written	5	(2,694,332)	(1,665,148)	(1,011,162)
Increase in unearned premium	6	(2,764,594)	(375,042)	(169,015)
Investment income	7	2,336,431	2,706,318	2,739,173
(Losses)/Gains from changes in fair value of trading securities	8	(43,320)	(115,350)	1,727,804
Foreign exchange (Losses)/Gains	9	(120,460)	(127,750)	22,613
Other operating income	10	516,878	266,651	321,227
2 EXPENSES	11	(49,913,494)	(35,742,846)	(33,910,621)
Surrender	12	(1,595,930)	(569,560)	(570,913)
Claims	13	(18,627,333)	(18,089,311)	(18,605,977)
Less: Ceded claims	14	730,684	586,256	540,252
Increase in loss reserves	15	(12,740,630)	(5,189,962)	(4,496,215)
Less: change of ceded reinsurance reserve	16	273,082	214,957	(171,425)
Commissions for assumed reinsurance	17	(12,032,701)	(8,080,447)	(6,391,105)
Taxes and surcharges	18	(906,846)	(796,890)	(596,130)
Commissions and brokerage fees	19	(1,537,257)	(1,233,967)	(1,054,066)
General and administrative expenses	20	(4,031,960)	(2,985,719)	(2,625,932)
Less: Commission from ceded reinsurance	21	879,717	426,011	217,572
Other operating expenses	22	(296,854)	(121,587)	(160,065)
Asset impairment losses	23	(27,466)	97,373	3,383
3 PROFIT FROM OPERATIONS	24	2,015,606	3,075,311	5,308,343
Add: non-operating income	25	5,229	4,617	23,045
Less: non-operating expenses	26	(46,219)	(18,210)	(77,492)
4 NET PROFIT BEFORE INCOME TAX	27	1,974,616	3,061,718	5,253,896
Less: Income tax expenses	28	(205,064)	(447,194)	(941,844)
5 NET PROFIT	29	1,769,552	2,614,524	4,312,052
Attributable to shareholders of the Company	30	1,709,108	2,562,766	4,189,965
Minority interest	31	60,444	51,758	122,087
6 OTHER COMPREHENSIVE INCOME	32	(618,652)	(1,141,775)	484,212
7 TOTAL COMPREHENSIVE INCOME	33	1,150,900	1,472,749	4,796,264
Attributable to shareholders of the Company	34	1,087,329	1,447,265	4,662,896
Minority interest	35	63,571	25,484	133,368

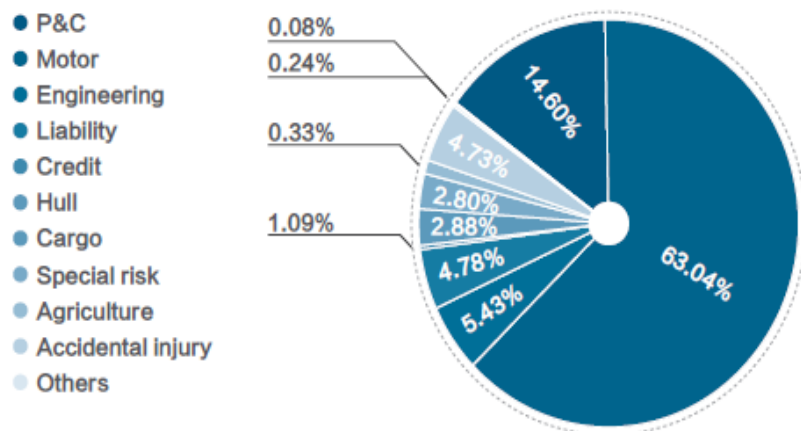
 Izvor: <http://eng.chinare.com.cn>

Kao što smo već naveli, *China Re Group* ostvaruje poslovanje kroz svojih šest različitih kompanija, a prva u nizu je *China Property&Casualty Reinsurance Company Ltd.*, koja pokriva reosiguranje imovine i osiguranja od nezgode, kratkoročno zdravstveno i lično reosiguranje od nezgode i konsultacije i usluge sa tim u vezi. *China Property&Casualty*

Reinsurance Company Ltd. ima svoja predstavništva u Šangaju i Shenzhen-u, a uspostavila je poslovne odnose sa više od 40 osiguravajućih kompanija u Kini za osiguranje imovine i nezgode. Tokom 2011. godine kroz ovu kompaniju *China Re Group* je ostvarila prihod od premija od reosiguranja imovine i osiguranja od nezgode u iznosu od 22.150 miliona RMB, od čega je većina, i to 20.185 miliona RMB ostvareno u domaćem reosiguranju, a 1.965 miliona RMB u inostranom, uključujući Hong Hong i Makao.

Što se tiče reosiguranja imovine i nezgoda, tokom 2011. godine *China Re Group* je iskoristila profitabilni ciklus tržišta osiguranja imovine i nezgoda, pridržavala se različitih principa osiguranja, intenzivirala tržišnu ekspanziju, pojačala rizik upravljanja i na taj način učvrstila rast svog poslovanja i profita. Korporacija je razvila i učvrstila saradnju sa više od 90% kompanija za osiguranje imovine i nezgoda, postala vodeći reosiguravač u skoro 30 glavnih reosiguravajućih ugovora i zauzela 1. mesto na tržištu u smislu obima premije i vođenja ugovora. U istoj godini korporacija je ostvarila prihod od premija u iznosu od 20.185 miliona RMB. Vrste poslovanja prikazane su na slici 1.

Slika 1- Prihod od premija reosiguranja imovine i nezgoda na domaćem tržištu
po vrstama osiguranja

Izvor: <http://eng.chinare.com.cn>

Kao što vidimo na *Slici 1* u prihodima od premija reosiguranja imovine i nezgoda u najvećem procentu učestvuje auto reosiguranje, i to sa 63,04%, sve druge vrste reosiguranja učestvuju sa daleko manjim procentom, dok se iznos premija od reosiguranja poljoprivrednog sektora, specijalnog rizika, nesrećnog slučaja i ostalog nalaze na samom začelju.

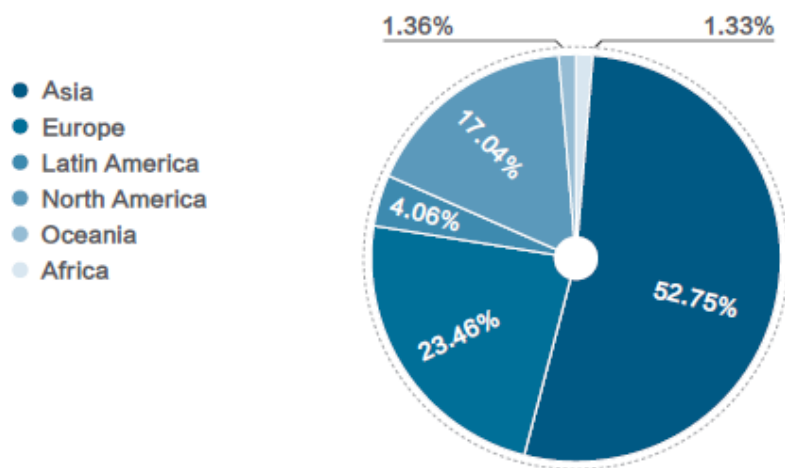
U smislu tehnike proizvoda i usluga, *China Re* je samostalno izgradila okvir za svoj ekonomski model kapitala, završila drugu fazu testiranja sistema procene rizika transfera, nadogradila sistem analize ugovor-po-ugovor poslovanja, istraživala i razvila model vrednovanja reosiguranja kineske poljoprivrede, nadalje integrisala instrumente vrednovanja i

standardizovala proces vrednovanja, poboljšala aplikaciju tehničkih instrumenata i na taj način značajno intenzivirala svoju tehničku sposobnost. Novi prodor je napravljen u inovaciji proizvoda, posebno u osiguranju od terorizma i opšteg avio osiguranja. Sve u svemu, pružanje usluga klijentima je u velikoj meri unapređeno.

U 2011. godini *China Re* je nastavila da sprovodi svoju strategiju internacionalizacije, da unapređuje svoje poslovanje i rizik upravljanja i da proširuje poslovanje, postavljajući čvrste osnove za svoj dugoročni razvoj. U toj godini je *China Re* ostvarila profit na međunarodnom tržištu reosiguranja imovine i nezgode u iznosu od 1.965 miliona RMB. Korporacija je bolje prihvaćena na tržištu i ostvarila je značajno veći broj međunarodnih poslovnih prilika. Broj njenih međunarodnih ustupajućih kompanija dostigao je 467, od kojih su većina bile velike direktne osiguravajuće kompanije. Korporacija je osnovala *China Re UK Limited*, koja je u njenom potpunom vlasništvu i koja je korporacijski član *Lloyd's-a* i samim tim koristi mrežu i distributivne kanale *Lloyd's-a*, nastavlja da napreduje i usavršava svoje poslovanje i sposobnosti upravljanja rizicima.

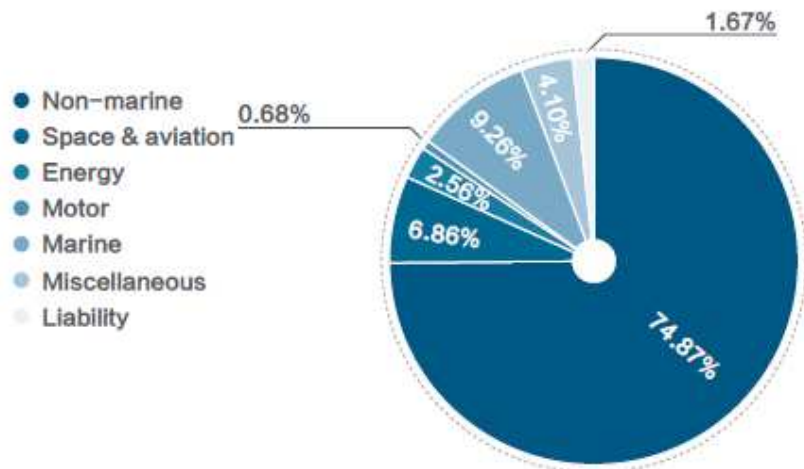
Što se tiče regionalne strukture, sa novim poslovnim kanalima i vezama, odnos poslovanja u SAD-u i Evropi nastavlja da se povećava, čineći regionalnu strukturu raznovrsnijom. Nepomorsko osiguranje i dalje čini veći deo poslovanja. Na slici 2 i 3 prikazan je prihod od premija po regionima i vrstama poslovanja.

Slika 2- Prihod od premija međunarodnog reosiguranja imovine i nezgode

Slika 2 nam govori da *China Re* u Aziji ostvaruje najveći procenat svojih prihoda od premija međunarodnog reosiguranja imovine i nezgode, i to više od polovine, a da je taj procenat manji u Evropi i još manji u Severnoj i Južnoj Americi, što bi značilo da ova kompanija i dalje najveći deo svojih poslova reosiguranja obavlja u Aziji, a da se tržištima Evrope i Amerike još uvek probija.

Slika 3- Prihod od premija reosiguranja imovine i nezgoda na međunarodnom tržištu
po vrstama osiguranja

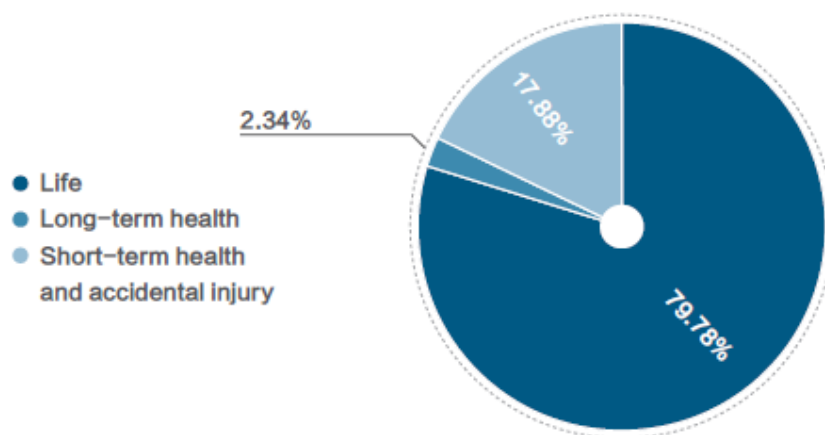

Izvor: <http://eng.chinare.com.cn>

Na Slici 3 vidimo da na međunarodnom tržištu *China Re* najviše ušestvuje u nepomorskom reosiguranju, i to u ogromnom procentu, čak 74,78%, a das u ostale vrste osiguranja daleko manje zastupljenje.

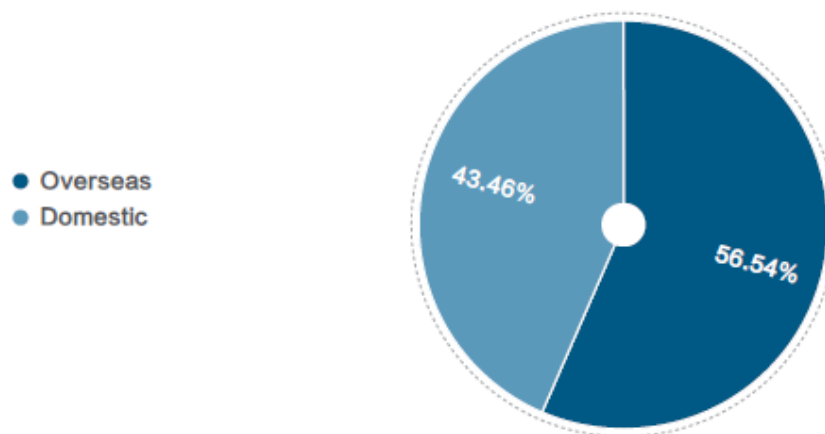
U 2011. godini *China Re* je nastavila da unapređuje svoje poslovanje na polju životnog reosiguranja sa težištem na prevenciji rizika i promociji inovacije. Korporacija je učvrstila svoju vodeću poziciju na domaćem tržištu životnog reosiguranja i dostigla zadovoljavajuće karakteristike u prekograničnom poslovanju kineskom valutom, koristeći istorijske prilike, pokrivajući pre svega tržište Hong Konga, Makaoa i Singapura, dok je njen uticaj na prekookeansko tržište nastavio da eskalira. Pored toga, korporacija je po prvi put preuzela poslovanje katastrofa nekineske valute, što je podstaknuto prekograničnim poslovanjem kineskom valutom. U 2011. godini premija od životnog reosiguranja *China Re* je dostigla iznos od 16.293 miliona, a njegova distribucija po vrstama poslovanja i odnos domaćeg i međunarodnog poslovanja je prikazan na slikama 4 i 5, a razvoj životnog reosiguranja poslednjih godina je prikazan na slici 6.

Slika 4- Prihod od premija životnog reosiguranja po vrstama osiguranja

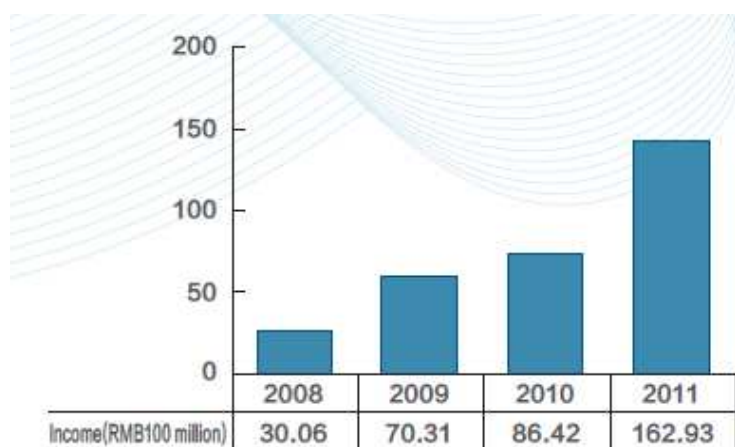
Gore navedena Slika 4 nam govori da je poslovanju životnog reosiguranja najveći prihod od premija ostvaren baš u osiguranju života, i to čitavih 79,78%, dok su prihodi od premija dugoročnog i kratkoročnog zdravstveno osiguranje, kao i osiguranja od nezgode daleko niži.

Slika 5- Prihod od premija životnog reosiguranja po regionima

Na Slici 5 vidimo da su prihodi od premija životnog osiguranja na domaćem-kineskom tržištu i na međunarodnom tržištu približno isti, s tim što je taj procenat blago viši u korist međunarodnog tržišta.

Slika 6- Razvoj životnog reosiguranja poslednjih godina

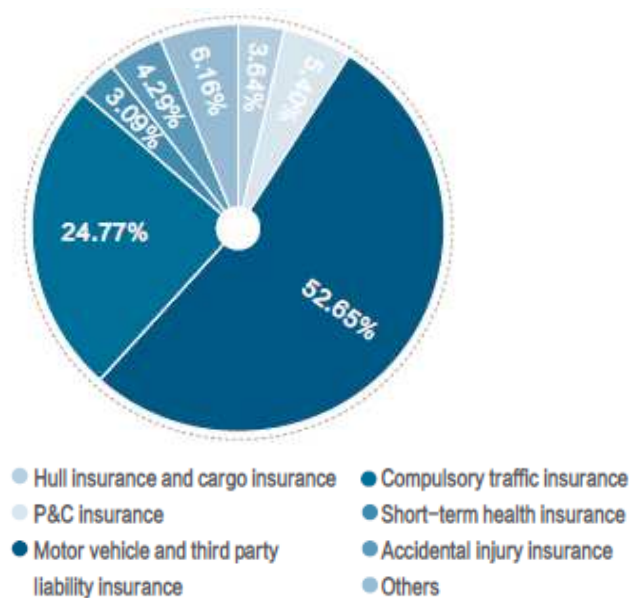

Na Slici 6 je prikazan razvoj životnog reosiguranja za period 2008.-2011.godina i vidimo da je prihod od premija životnog reosiguranja u tom period konstantno rastao i da je od 2008. do 2011.godine uvećan gotovo 5 puta.

Izvor: <http://eng.chinare.com.cn>

Osim poslova reosiguranja, *China Re Group* se fokusirala i na poslove direktnog osiguranja imovine i nezgoda, tako da je tokom 2011. godine nastavila da se menja, prilagođava i da intezivira donošenje pravila osiguravanja i postavljanje kanala distribucije. Kao rezultat toga struktura njenog poslovanja se optimizirala, a profit osiguranja je nastavio da raste, tako da je u navednoj godini prihod od premija direktnog osiguranja imovine i nezgode iznosio 16.255 miliona RMB, a učešće na tržištu 3,4%. Odnos prihoda od premija po vrstama poslovanjai po kanalima distribucije je prikazan na slikama 7 i 8.

Slika 7- prihod od premija direktnog osiguranja imovine i nezgode po vrstama osiguranja

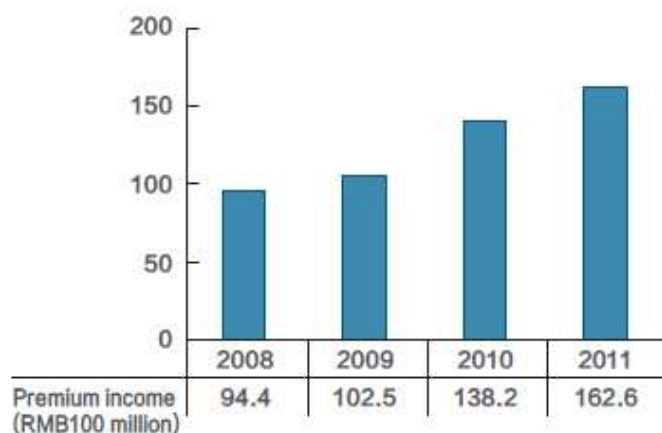
Na *Slici 7* vidimo da je najveći procenat prihoda od premija direktnog osiguranja ostvaren kroz auto osiguranje i osiguranje od odgovornosti treće strane, a zatim kroz obavezno saobraćajno osiguranje.

Slika 8- prihod od premija direktnog osiguranja imovine i nezgode po vrstama kanala prodaje

Što se tiče kanala prodaje direktnog osiguranja, na *Slici 8* vidimo da se najveći procenat prodaje obavlja putem posredničkih agencija, zatim slede agencije prodaje, a najmanje putem agenata.

Slika 9- razvoj poslovanja direktnog osiguranja imovine i nezgode poslednjih godina

Na Slici 9 je prikazan razvoj poslovanja direktnog osiguranja imovine i nezgode za period od 2008. do 2011.godine, vidimo da je prihod od tog poslovanja za zadati period konstantno rastao i da je od 2008. do 2011.godine uvećan gotovo 2 puta.

Izvor: <http://eng.chinare.com.cn>

Nadalje, osim navedenih poslovanja koja sprovodi, *China Re Group* učestvuje u poslovanju nuklearnog osiguranja, osiguranja od terorizma, kako u Kini, tako i van kineskih granica, uključujući Vel. Britaniju, Francusku, Nemačku i Švajcarsku i pokriva oko 70% komercijalnih operacija nukleranih ustanova širom sveta.

Imajući u vidu sve gore navedeno, može se zaključiti da *China Re Group* sve vreme stavlja akcenat na naučno stanovište razvoja i izgradnji novog modela grupnog menadžmenta i kontrole, širenju poslova reosiguranja i usavršavanju poslovanja i karakteristika svoje kompanije.

9.2. Taiping Reinsurance Company Limited

Ova kompanija je, pored *China Re Group*, jedini domaći reosiguravač koji posluje na kineskom tržištu, ali je i kompanija prepoznatljiva kao vodeći reosiguravač ugovora osiguranja u Hong Kongu i Makau. Usredsređena je na obezbeđivanje usluga klijentima azijskog tržišta, a selektivno učestvuje u neazijskom poslovanju reosiguranja. Centrala kompanije se nalazi u Hong Kongu, a postoje predstavništva još u Pekingu i u gradu Labuan u Maleziji.

Kako je tokom 2011. godine zabeleženo više prirodnih katastrofa, a 2011.godina je bila godina izazova za industriju reosiguranja, tako je i *Taiping Reinsurance Company Limited* prošla kroz najgori period u istoriji svog poslovanja. Naime, nakon oporezivanja zbog visokog profita u 2010.godini, kompanija je zabeležila neto operativni gubitak, koji je prvi takav gubitak još od 1980.godine. Glavni razlog za ovaj gubitak su značajne štete pričinjene

prirodnim katastrofama, ali i nizak prihod od ukupnih investicija zbog loših uslova na tržištu kapitala u Hong Kongu i Kini.

Tabela 1-Ključni finansijski podaci i pokazatelji uspešnosti za 2011. godinu

		2011 二零一一年	2010 二零一零年	Change 变化
Gross premiums written	毛承保保费	3,431.08	2,649.73	+29.5%
Net premiums written	净承保保费	3,073.66	2,372.06	+29.6%
Net earned premiums	已满期保费净额	2,852.91	2,077.54	+37.3%
Net claims incurred	赔款净额	(2,131.55)	(1,307.33)	+63.0%
Underwriting expenses ¹	承保费用 ¹	(73.76)	(52.43)	+40.7%
Net commission expenses	佣金支出净额	(812.31)	(595.22)	+36.5%
Underwriting (loss) profit ²	承保(亏损)溢利 ²	(164.05)	123.15	-
Total investment income	投资收入总额	130.66	320.09	-59.2%
Administrative expenses ¹	行政费用 ¹	(11.82)	(27.93)	-57.7%
Net exchange gain (loss)	汇兑收益(亏损)净额	8.58	(31.47)	-
(Loss)profit before taxation	除税前(亏损)溢利	(33.32)	388.02	-
(Loss)profit net of taxation	除税后(亏损)溢利	(94.19)	372.65	-
Technical reserves ratio	技术性储备比率	162.4%	175.5%	-13.1 pts点
Retained ratio	自留比率	89.6%	89.5%	+0.1 pts点
Earned premiums ratio	已满期保费率	83.1%	78.4%	+4.7 pts点
Loss ratio ³	赔付率 ³	74.7%	62.9%	+11.8 pts点
Expense ratio ⁴	费用率 ⁴	28.8%	27.3%	+1.5 pts点
Combined ratio ⁵	综合成本率 ⁵	103.5	90.2	+13.3 pts点

Izvor: www.tpre.cntaiping.com

Napomene:

1. Osnova raspodele troškova osiguranja i administrativnih troškova je izmenjena 2011. godine, tako što se svi nastali troškovi, osim troškova koji se odnose na investiranje, raspoređuju u troškove osiguranja. S obzirom na to da se ova izmena načina obračuna primenjuje retroaktivno, troškovi osiguranja i administrativni troškovi za 2010. godinu navedeni su u iznosima 72,16 miliona HK\$ i 8,20 miliona HK\$.¹⁹
2. Od 2011. godine prilagođavanje promene otvaranog bilansa provizije nezarađene premije i provizije rezervisane za štete se priznaje u uplatni račun. Ova promena je dovela do povećanja od 18,44 miliona HK\$ na ime osiguravanja gubitka za 2011. godinu.
3. Odnos gubitka je zasnovan na neto zarađenim premijama.

¹⁹ HK\$- hongkoški dolar, zvanična monetarna jedinica u Hong Kongu, ali se nezvanično koristi i u Makau; 1US\$=7,75-7,85 HK\$

4. Odnos troška je zasnovan na neto premijama. Ukoliko se primenjuje osnova neto zarađenih premija, onda će odnos troškova biti 31% godišnje (za 2010. godinu je iznosio 31,1%).
5. Kombinovani odnos je zbir odnosa gubitka i odnosa troškova. Ako je odnos troškova zasnovan na premijama neto zarade, onda će kombinovani odnos biti 105,7% (za 2010. godinu je iznosio 94%).

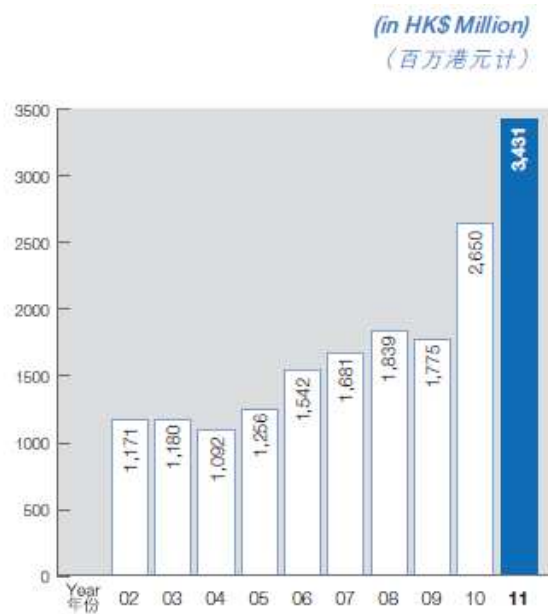
Iz gore navedene tabele se vidi da je bruto premija osiguranja uvećana za 29,5% i da iznosi 3.431,08 miliona HK\$. *Taiping Reinsurance Company Limited* je nastavila da beleži značajan porast premija na teritoriji Kine, koja je zajedno sa Hong Kongom i Makaom postala domaće tržište u smislu prihoda od premija za ovu kompaniju.

Tabela 2- Prikaz geografske rasprostranjenosti bruto premija

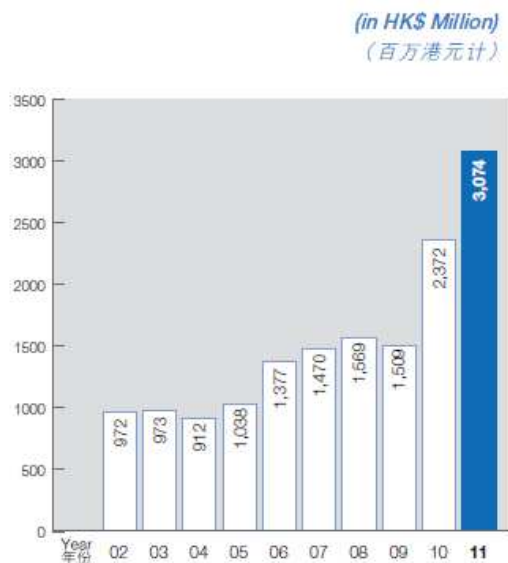
		2011 二零一一年	% of Total 占总额百分比	2010 二零一零年	% of Total 占总额百分比
Hong Kong & Macau	香港及澳门	705.92	20.5%	352.37	13.3%
Mainland China (& Taiwan)	中国大陆 (及台湾)	1,271.29	37.1%	1,061.41	40.1%
Japan	日本	180.63	5.3%	163.87	6.2%
Rest of Asia	亚洲其他地区	677.65	19.8%	587.23	22.2%
Europe	欧洲	391.59	11.4%	287.39	10.8%
Others	其他	204.00	5.9%	197.46	7.4%
		3,431.08	100.0%	2,649.73	100.0%

Izvor: www.tpre.cntaiping.com

Grafikon 1- Prikaz bruto premija za period 2002.-2011. godina

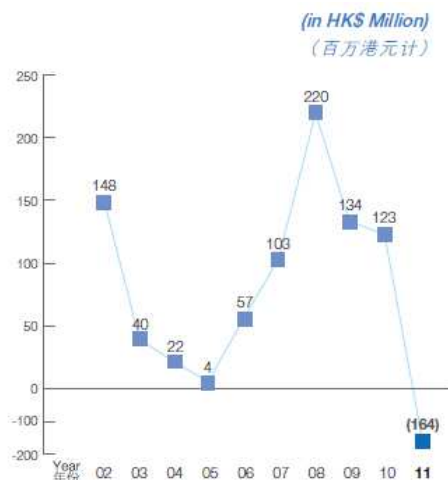

Grafikon 2- Prikaz neto premija za period 2002.-2011. Godina

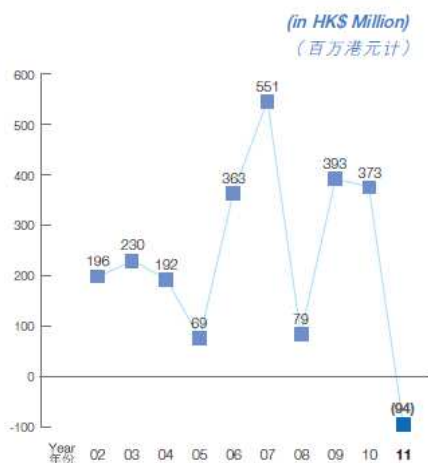

Na osnovu *Grafikona 1 i 2* možemo da zaključimo da je iznos i bruto i neto premija od reosiguranja za zadati period uglavnom rastao, a da je najveći porast zabeležen u odnosu na 2010. i 2011.godinu.

Grafikon 3- Prikaz rezultata osiguravanja za period 2002.-2011. godina

Grafikon 4- Prikaz profita nakon oporezivanja za period 2002-2011. godinu

Izvor: www.tpre.cntaiping.com

Kao što smo već naveli, 2011.godina je bila veoma teška godina za industriju osiguranja i reosiguranja, pa i *Grafikoni 3 i 4* prikazuju velike gubitke u poslovanju ove kompanije.

Za reosiguravajuću industriju 2011. godina je bila veoma neobična godina u smislu učestalosti prirodnih katastrofa i njihovih geografskih zastupljenosti. Na osnovu statistika i istraživanja, osigurani gubitak izazvan prirodnim katastrofama u 2011. godini je drugi najviši zabeležen, odmah nakon onog ostvarenog u 2005. godini. Pojava koja je 2011. godine zadesila Aziju, a to je pojava više velikih katastrofa u istoj godini, koncentrisanih na jednom geografskom području je veoma retka, ali je izazvala značajan gubitak od osigurane štete na ovoj teritoriji. Sa više od 80% izvora svoje bruto premije koji dolazi iz Azije, *Taiping Reinsurance Company Limited* nije mogla da ostane imuna na gubitke izazvane velikim katastrofama u ovoj regiji.

Sa preko 31 godinom dugom istorijom poslovanja *Taiping Reinsurance Company Limited*, kompanija uspeva da nadograđuje svoje upravljanje, sisteme i procese poslovanja, a sve u cilju održavanja koraka sa rastućim zahtevima i očekivanjima klijenata, nadzornih institucija i drugih zainteresovanih strana. *Taiping Reinsurance Company Limited* nastavlja da traži načine za svoj rast i razvoj, bez kompromitovanja kvaliteta poslovanja i usluga, a sve u cilju ostvarivanja dugoročnih odnosa sa svojim klijentima na obostrano zadovoljstvo.

9.3. Scor - Beijing Representative Office

Korporacija SCOR je dobila odobrenje od *Komisije za upravljanje osiguranjem u Kini* za poslove imovine i nezgode u februaru 2008. godine. Ista korporacija je poslovala na kineskom tržištu 35 godina, kada je 2000. godine osnovala svoje predstavništvo u Pekingu. Zahvaljujući baš tom dugogodišnjem poslovanju na kineskom tržištu SCOR je ostvario bliske kontakte sa domaćim osiguravajućim društvima. Otvaranje predstavništva u Pekingu je omogućilo ovoj kompaniji da obezbedi svojim klijentima širok spektar usluga u reosiguranju poslova osiguranja imovine, odgovornosti treće strane, pomorstva, inženjeringa, kredita i agrikulture, ali i reosiguranje u industrijskom osiguranju, komercijalnom riziku i infrastrukturnim projektima. Korporacija je 2007. godine osvojila titulu *Osnovnog reosiguravača godine u Aziji*, koju dodeljuje *Udruženje za nagrađivanje u azijskoj industriji osiguranja*.

Kompanija *SCOR Global P&C* zabeležila je veoma zadovoljavajući porast poslovanja u 2011. godini, i to: bruto premije su porasle za 8,8%, što je u evrima iznosilo 3,982 milijarde po zvaničnom kursu.

Ovogodišnja nastojanja potvrđuju trend primećen tokom 2011. godine, a to je trend ka oporavku tržišta osiguranja i reosiguranja. U takvom okruženju *SCOR* je učvrstio svoje pozicije, demonstrirajući strogu politiku osiguranja i vrednovanja.

9.4. Lloyd's

Lloyd's je kao offshore kompanija još od 1970. godine vršio usluge reosiguranja najrazličitijeg rizika na kineskom tržištu osiguranja. Višedecenijska uspešna saradnja je dovela do toga da *Lloyd's* 2000. godine otvori svoje predstavništvo u Pekingu. Dalji razvoj ove kompanije u Kini se odnosio na dugoročno strateško ulaganje od strane *Lloyd's-a* i ulazak na kinesko tržište osiguranja, pa je 2007. godine *Lloyd's Reinsurance Company (China) Limited* (poznato kao *Lloyd's China*) otvorio filijalu u Šangaju, koja se bavila kineskim reosiguranjem. Koliko je to moguće, kinesko predstavništvo je radilo po obrascima *Lloyd's* poslovanja, omogućavajući osiguranicima da koriste raznolikosti *Lloyd's* tržišta u okvirima lokalnih zakonskih regulativa. U maju 2010. godine *Komisija za upravljanje osiguranjem u Kini* je dozvolila proširenje delatnosti za *Lloyd's China*, tako što je u njenu licencu uvrstila i direktno neživotno osiguranje u šangajskoj regiji, a obuhvatalo je osiguranje imovine, nezgode, kredita, jemac osiguranje, kratkoročno osiguranje od nezgode i zdravstveno osiguranje, što je znatno razvilo prisustvo *Lloyd's-a* u Kini, pa je u oktobru 2010. godine kompanija promenila ime u *Lloyd's Insurance Company (China) Limited* kako bi

označila proširenje oblasti svog poslovanja. Reosiguranje je nastavilo da bude osnovna delatnost kompanije, ali je proširenje licence dozvolilo šire delovanje na kineskom tržištu osiguranja.

Lloyd's China sprovodi svoje poslovanje putem većeg broja svojih poslovnica, od kojih je svaka specijalizovana za određenu vrstu osiguranja i reosiguranja. Na ovaj način *Lloyd's China* obuhvata najrazličitije vrste poslovanja na kineskom tržištu osiguranja, kao što su: reosiguranje imovine, pomorstva, avio saobraćaja, finansijskih institucija, profesionalnog obeštećenja, nezgode, zdravstvenog osiguranja, terorizma, osiguranja rizika različitih poslovanja, sportskog i putničkog osiguranja.

9.5. *Munich Reinsurance Company (Munich Re)*

Kako je kinesko tržište osiguranja jedno od svetskih tržišta koje se najbrže razvijaju, *Munich Re* je tu našao svoj interes i na teritoriji NR Kine učestvuje na kineskom tržištu osiguranja još od 1956.godine, a posluje kroz dve svoje filijale u regionu, i to: u Hong Kongu, osnovane 1962.godine i u Peking, od 1997.godine, kojoj filijali je 2003.godine odobrena licenca za reosiguranje, kao prvoj inostranoj filijali u Kini, predstavništvo u Šangaju i kancelariju za vezu u Taipei-u.

Munich Re u Kini pruža usluge od tradicionalnog reosiguranja, preko sveobuhvatnih usluga i savetovanja, do rešavanja složenih rizika i pokriva celokupnu delatnost poslovanja životnog i neživotnog osiguranja. Kao snažan i stručan finansijski partner pruža podršku svojim klijentima u rešavanju različitih pitanja upravljanja, a u primarnom osiguranju *Rešenja rizika (Risk Solutions)* pružaju ogromnu ponudu za industrijske i velike klijente.

9.6. *Swiss Re*

Swiss Re je jedan od vodećih svetskih reosiguravača, pre svega u oblasti životnog i zdravstvenog reosiguranja. Radi se o kompaniji koja posluje u globalnim razmerama, kroz 70 kancelarija u 30 zemalja. Od svog osnivanja 1963.godine *Swiss Re* se bavi poslovima reosiguranja, i to kroz tri svoje grupe: Imovina i nezgode, Životno i zdravstveno i Finansijske usluge.

Swiss Re posluje u Kini od 1995.godine i sada ima preko 200 zaposlenih na teritoriji Kine, a 2002.godine mu je odobrena licenca za otvaranje filijale, čineći ga jednim od prvih stranih reosiguravača koji su ušli na kinesko tržište, nakon pristupanja Kine Svetskoj trgovinskoj organizaciji.

Swiss Re je u julu 2003.godine objavio da je podneo plan poslovanja za svoju filijalu u Kini kao poslednji korak u postupku dobijanja licence za istu, da bi u septembru iste godine objavio da im je od strane *Komisije za kontrolu osiguranja u Kini (CIRC)* odobrena puna nacionalna licenca za reosiguranje za filijalu.

Filijala u Peking, obezbeđuje usluge reosiguranja klijentima širom Kine u oblasti imovine, nezgode, životnog i zdravstvenog osiguranja. Sa ogromnom potrebom za infrastrukturom,

rastućim vlasništvom nad nekretninama i porastom prihoda domaćinstava, razvojem socijalnog programa i zahtev za neživotnim osiguranjem nastavlja da se uvećava.

Swiss Re je 2010.godine osvojio nagradu *Kineski reosiguravač godine* za promociju javno-privatnog partnerstva sa inovativnim rešenjima za prevazilaženje rizika prirodnih katastrofa u Kini.

9.7. New York Life International CO

Ova kompanija je počela svoj razvoj na međunarodnom tržištu još 1870. godine, a u aprilu 1884. godine je započet projekat proširenja na „istočno“ tržište, uključujući Kinu, Indiju i susedna ostrva, a danas posluje u Hong Kongu i Tajvanu, prodajući svoje proizvode putem agencije, telemarketinga i svojih filijala u bankama.

9.8. Hannover Re

Hannover Re kroz svoje predstavništvo posluje na teritoriji Kine od 1997.godine, a 2006. godine su od strane *Komisije za kontrolu osiguranja Kine (CIRC)* dobili licencu za preduzimanje životnog i zdravstvenog reosiguranja u NR Kini, što im je omogućilo da se pozicioniraju na rastućem kineskom tržištu životnog i zdravstvenog reosiguranja i da svojim korisnicima ponude posebno skrojena rešenja u oblasti životnog, zdravstvenog reosiguranja i reosiguranja nezgode.

Hannover Re je 2009.godine dobio odobrenje da otvori svoju filijalu za neživotno reosiguranje u Šangaju. Kako je u Šangaju već bila pozicionirana filijala za životno i zdravstveno reosiguranje, tako su sada obe vrste reosiguranja poslovale odavde. To je omogućilo njihovim korisnicima pristup svim uslugama na jednom mestu, a istovremeno i samoj kompaniji omogućilo adekvatnu platformu za svoje dalje širenje i pozicioniranje u Kini.

9.9. Gen Re

Gen Re je vodeći reosiguravač životnog i zdravstvenog osiguranja na teritoriji Tajvana i Hong Konga, ali posluje i na teritoriji NR Kine. Svoju poziciju učvršćuju pre svega kao nosioci novih proizvoda osiguranja na teritoriji jugoistočne Azije, posebno u oblastima smrtonosnih bolesti i medicinskih olakšica. Kako bi se pozicionirali *Gen Re* konstantno radi na istraživanjima tržišta kroz svoje kancelarije u Hong Kongu, Taipei-u, Šangaju i Pekingu.

Poslednjih godina *Gen Re* je obezbeđivao pomoć kompanijama u Kini u razvoju proizvoda kao što su smrtonosne bolesti, medicinska zaštita žena, prihodi bolnica i dr. Napori za razvoj proizvoda i usluga predstavljaju srž ove kompanije, tome se posvećuje posebna pažnja, na koji način *Gen Re* aktivno učestvuje u razvoju kineskog tržišta reosiguranja.

10. ZAKLJUČAK

Kroz ovaj rad prikazali smo razvoj i delovanje osiguravajućih društava na kineskom tržištu, način poslovanja najvećih kineskih i stranih osiguravajućih i reosiguravajućih društava, naveli osnovna zakonska akta koja regulišu ovu oblast, prikazali porast visine prihoda od premija osiguranja za period od 2000. godine do danas, a kroz prikaz načina poslovanja kineskih i stranih osiguravajućih i reosiguravajućih društava, koji posluju na kineskom tržištu ukazali na činjenicu da Kina krupnim koracima ide ka vrhu svetske ekonomije.

Kina ne samo da neverovatnom brzinom napreduje ka svetskom ekonomskom vrhu, već svima pokazuje da planskim radom, donošenjem odgovarajućih zakonskih i podzakonskih akata, istraživanjem tržišta i saradnjom sa međunarodnim ekonomskim institucijama, zemlja dobija nove mogućnosti i napreduje u svakom smislu.

Nadalje, kroz primer razvoja kineskog tržišta osiguranja, ali i kineske ekonomije uopšte, vidimo da jedna država komunističkog režima, gde se sve delatnosti odvijaju pod strogom lupom državnog aparata, polako postaje država vodeće svetske ekonomije, država sa beskrajnim mogućnostima ulaganja i poslovanjem.

Može se zaključiti da Kina teži razvoju i unapređenju odnosa sa svetskim ekonomskim silama i nastoji da otvori svoje granice za strane investicije, kroz različite zakonske akte usmerava domaća osiguravajuća društva i navodi ih na širenje poslovanja, a stranim društvima omogućava lakše poslovanje, stvarajući zdravo tržište za sve.

Nadalje, pristupanje Kine Svetskoj trgovinskoj organizaciji doprinelo je, sa jedne strane, i otvaranju kineskog tržišta osiguranja, a sa druge strane, doprinelo i otvaranju privrednog i finansijskog tržišta uopšte, ali su poslovi osiguranja, ipak, strogo kontrolisani od strane kineske vlade. Međutim, uprkos tome potencijal koji Kina ima na polju tržišta osiguranja je ogroman, jer prvo, svaka velika svetska kompanija želi da investira u Kini i svakoj od njih je potrebno osiguranje od rizika bilo koje vrste, a drugo, širom Kine država i pojedinci ulažu u različite investicije i izgradnju infrastrukture, a svi ti veliki projekti zahtevaju dobre programe osiguranja.

Može se zaključiti da Kina i dalje teži razvoju i unapređenju odnosa sa svetskim ekonomskim silama i da nastoji da otvori svoje granice za strane investicije. Može se videti da se uprkos svetskoj ekonomskoj krizi, kinesko tržište osiguranja i dalje razvija, da se mreža osiguravajućih kompanija širi, a proizvodi osiguranja postaju brojniji i dostupniji.

Slobodno možemo da kažemo da razvojem kineskog društva, razvija se i njegova ekonomija, a samim tim i tržište osiguranja kao najsavršeniji oblik ekonomske razvijenosti jednog društva.

11.LITERATURA

- [1] Jeremić Lj., “Ekonomika osiguranja”, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2012.god.
- [2] Kotler P., Keller K.L., „Marketing menadžment“, 12.izdanje, Data status, Beograd, 2006.god.
- [3] Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja, prevod, Savez računovođa i revizora Srbije, Beograd, 2007.god.
- [4] Prof.dr Miljević M., “Metodologija naučnog rada” skripta, Univerzitet Istočno Sarajevo, Filozofski fakultet , Pale, 2007.god.
- [5] Prof.dr Mrkšić D, Žarković N., “Upravljanje organizacijama za osiguranje i reosiguranje”, Univerzitet Singidunum, 2008.god.
- [6] Prof.dr Pak J., Prof.dr Jeremić Lj., Doc. Barjaktarović L., “Osnovi osiguranja”, Univerzitet Singidunum, 2012.god.
- [7] Prof.dr Pak J., “Pravo osiguranja”, Univerzitet Singidunum, 2011.god.
- [8] Pečujlić M., Milić V., “Metodologija društvenih nauka”, DB Grafika, Beograd, 1995.god
- [9] Prof.dr Renovica R., “Tehnologija osiguranja”, Univerzitet Singidunum, 2010.god.
- [10] Prof.dr Vujović R. “Upravljanje rizicima i osiguranje”, Univerzitet Singidunum, 2009.god
- [11] Prof.dr P. Šulejić, Vujović R., Mrkšić D., Žarković N., Rašeta J., Miloradić J., “Osnovi osiguranja”, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2009.
- [12] Žarković N., “Ekonomika osiguranja”, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2008.god.

12. ZAKONSKI PROPISI

[1] Zakon o osiguranju Rep. Srbije, 2004.

[2] Zakon o osiguranju NR Kine, (usvojen na 14. zasedanju Komiteta 8. Narodnog kongresa 30.06.1995. godine i od strane predsednika NR Kine 30.06.1995. godine)

13. ELEKTRONSKI IZVORI

- [1] <http://www.chinabx.com/> (posećen dana 15.08.2012.god.)
- [2] www.chinadaily.com.cn (posećen dana 26.03.2012.god.)
- [3] www.chinalawvision.com (posećen dana 03.02.2012.god.)
- [4] <http://www.china-insurance.com/> (posećen dana 26.03.2012.god.)
- [5] [China Insurance News](http://www.china-insurance.com/) (posećen dana 26.03.2012.god.)
- [6] <http://www.chinaknowledge.com/> (posećen 03.02.2012. dana)
- [7] www.circ.gov.cn (posećen dana 09.03.2012., 03.04.2012., 26.09.2012., 27.09.2012.god.)
- [8] www.ctih.cntaiping.com (posećen dana 26.03.2012.god.)
- [9] <http://www.cn pension.net> (posećen dana 26.03.2012.god)
- [10] www.dahwa.com.cn (posećen dana 26.03.2012.god.)
- [11] www.e-chinalife.com (posećen dana 26.03.2012.god.)
- [12] <http://eng.chinare.com.cn> (posećen dana 03.04.2012., 26.09.2012.god.)
- [13] www.economywatch.com (posećen dana 26.03.2012.god.)
- [14] www.genre.com (posećen dana 27.09.2012.god.)
- [15] www.hannover-re.com (posećen dana 27.09.2012.god.)
- [16] <http://iachina.cn/> (posećen dana 26.03.2012.god.)
- [17] <http://www.internationallawoffice.com> (posećen dana)
- [18] www.lloyds.com (posećen dana 03.04.2012., 26.09.2012.)
- [19] www.munichre.com (posećen dana 03.04.2012., 26.09.2012.)
- [20] www.newyorklife.com (posećen dana 03.04.2012.)
- [21] <http://www.pingan.com> (posećen dana 26.03.2012., 12.06.2012.god.)
- [22] www.score.com (posećen dana 03.04.2012., 26.09.2012.god.)
- [23] www.swissre.com (posećen dana 27.09.2012.god.)
- [24] <http://www.sinoins.com> (posećen dana 26.03.2012.god.)

- [25] www.sjgrand.cn (posećen dana 04.07.2012.god.)
- [26] www.tpre.cntaiping.com (posećen dana 27.09.2012.god.)
- [27] <http://www.51actuary.com> (posećen dana 26.03.2012.god.)